І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 9-го КВІТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, APRIL 9, 1974 No. 67. VOL. LXXXI.

Президент М. А. Лівицький повернувся до Мюнхену

Мюнхен. (ЧІБ) — У вівторок 19-го березня 1974 року відбулося в приміщенні УНРади в Мюнхені прийняття з приводу повороту Президента УНР в екзилі М. А. Лівицького з його понад трьохмісячної подорожі до Австралії, Апонії та ЗСА. В прийняттю взяло участь 20 осіб — членів УНРади, членів Т-ва Прихильників УНРади в Мюнхені, працівників УНРади і запрошених гостей від політичних та громадських установ. Президента привітав урядуючий голова ВУ УНРади Т. Леонтій та голова УНРади С. Довгаль, як теж заступник голови Т-ва Сприяння УНРаді на Мюнхен пані Наталія Маруняк. В дружній розмові, у якій взяли участь присутні, обговорено ряд питань, пов'язаних з проблемами консолідації українських політичних сил на чужині. У своєму короткому слові президент М. Лівицький заявив, що подорож по Австралії та Америці переконала його, що наше громадянство без різниці політичних поглядів такої консолідації прагне за всяку ціну і ми до цього повинні усіми силами змагати.

Президент М. А. Лівицький

Д-р Євген Котик восьмий раз переобраний на голову Відділу УККА в Джерзі Сити

Джерзі Сиіі. — Не зважаючи на всілякі труднощі та цілком зрозумілу втому довголітньою громадською активністю і її проводом у цьому місті, д-р Євген Котик на загальне бажання і прохання громади погодився прийняти головство місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки вже на восьму з черги каденцію, одержавши запевнення праці і співпраці всіх інщих, також переобраних членів Управи Відділу на загальних зборах, що відбулися тут минулої неділі, 7-го квітня, в приміщеннях місцевого Народного Дому. Збори, в яких взяло участь три десятки представників організацій відкрив коротким словом привітання та окремою згадкою про померлого провідного діяча Антона Шарана, якого вшановано, д-р Є. Котик, а проводила ними обрана президія з ред. А. Драганом, як головою, Юрієм Ференцевичем, як секретарем, та представником Екзекутиви УККА мгром Іваном Базарком, як почесним членом президії. Протокол з попередніх зборів прочитав їх секретар проф. Ясеньовський і його прийнято. Вичерпний звіт з праці місцевого Відділу УККА, як і стану та розвитку громади, склав д-р Є. Котик, згадуючи з вдячністю окремі організації та поодиноких осіб, які йому в праці допомагали. Звіт голови доповнили секретар Франц Колодій, скарбник Степан Микулишин та культурно - освітній референт Іван Цьолко. За Контрольну Комісію звітував Володимир Карий, ствердивши повний порядок і точність діловодства та запропонувавши Управі уділення абсолюторії з признанням за добре виконані обов'язки, що і вчинено після короткої дискусії.

Мгр І. Базарко заповідає нові акції в обороні репресованих

Представник Централі УККА, його екзекутивний директор мгр Іван Базарко, який зв'язаний з цією громадою своєю початковою заробітковою і громадською працею, привітав збори, ствердивши прикладність місцевого Відділу у виконуванні багатьох завдань і обов'язків, зокрема у збірці Національного Датку, якому в цьому році сповняться 25-річчя існування. З цієї нагоди Екзекутива УККА вирішила відзначити окремими почесними грамотами всіх тих, які щорічно вплачували свій Національний Даток, як і тих, що допомагали в його збірці. Представник Екзекутиви УККА довше зупинився на теперішніх відносинах в Україні, зокрема на посиленому наступові ворога - окупанта проти української культури і духовости та їх творців і носіїв, заповідаючи деякі нові акції УККА в їх обороні. Зокрема плянується цілосторінкові повідомлення в американській пресі, при чому одне з таких повідомлень буде підписане тими ровесниками репресованих і засуджених совєтським окупаційним режимом українських інтелектуалістів, які в цій країні та в Канаді, мавши і користаючи з повної свободи, вибилися на видатні становища.

Переобрана Управа

На пропозицію Номінаційної Комісії в складі: пані

(Закінчення на стор. 7-ій)

Лава присяжних визнала Двайта Чейпина винним

Вашингтон. — У п'ятницю, 5-го квітня, лава присяжних рішила, що Двайт Чейпин, колишній секретар президента Ніксона для справ призначень, фальшиво свідчив перед Вотерґейтською великою лавою присяжних відносно політичного саботажу та шпигунства, яке в 1972-му році виконував проти демократичних кандидатів Доналд Сеґретті. Лава присяжних минулої п'ятниці вирішила, що Чейпин говорив неправду, коли рік тому заявив на переслуханні, що нічого не знав про те, що Сеґретті поширював фальшиві вістки, щоб посварити демократичних кандидатів, а також, що ніколи не давав для Сеґретті інструкцій відносно будь-якого демократичного кандидата. Доналд Сеґретті минулого року признався до вини й був засуджений на 6 місяців ув'язнення. Натомість Чейпин далі твердить, що він не винен і плянує вносити апеляцію до вищого суду. Якщо його клопотання будуть відкинені, то максимальну кару, яку він може одержати, є 10 років ув'язнення та 20,000 долярів грошевої кари. Наразі федеральний суддя Ґерґард Гeселл відпустив Чейпина на власну поруку. Проголошення вироку призначено на 15-го травня.

Сотні людей готові допомогти Президентові із заплаченням додаткового податку

Вашингтон. — Речники Білого Дому повідомили, що сотні людей листами, телефонами та телеграмами заявили свою готовість допомогти президентові Ніксонові заплатити 460.000 додаткового податку за роки 1969-1972, а деякі навіть вже переслали готівку, чеки та грошеві перекази. Але всі ці пожертви Білий Дім відсилає з подякою та заявою, що президент Ніксон сам плянує заплатити ці податки та відсотки. Цю саму відповідь одержують люди, які телефонічно, або листами запитують, як можуть фінансово допомогти Президентові. Як відомо, минулого тижня деякі речники Білого Дому заявили, що коли президент Ніксон заплатить 460,000 долярів вимаганих Податковою Службою, то його приватне майно буде майже зредуковане та що він буде змушений позичити велику частину цієї суми. Думають, що Президент таки позичить ці гроші, але не хоче, щоб люди складали пожертви.

Яворський передбачає „ще два-три роки Вотерґейту"

Вашингтон. — Спеціяльний прокуратор Леон Яворський заявив кореспондентові журналу "U.S. News and World Report", що хоча американська публіка хоче, щоб ціла справа Вотерґейту була закінчена якнайскоріше, то ця справа протягнеться ще на два-три роки, бо ще навіть не виготовлено всіх обвинувачень. Якщо б усі особи, які будуть, чи вже є обвинувачені в цій справі признались до вини, то тоді можна було б скоро закінчити з Вотерґейтською аферою, але такої роз'вязки проблеми не можна сподіватися, сказав Яворський. Натомість відбудеться ряд судових розправ, а опісля будуть напевно апеляції до вищих судів. Отже, ціла процедура може затягнутися на два-три роки.

Демократи вимагають усунення адміністратора Ветеранського Управління

Вашинґтон. — Чільні члени Демократичної більшости в Конґресі висунули висунули вимогу, щоб Р. Ніксон усунув Доналда Джонсона з посту адміністратора Ветеранського Управління, а також, щоб були звільнені інші чільні урядовці цієї федеральної аґенції. Речник демократичних законодавців, конґресмен Олин Е. Тіґ із Тексасу, у неділю, 7-го квітня, заявив на радіопрограмі, що Джонсон не виконує задовільно своїх обов'язків і тому лікарська опіка у ветеранських шпиталях погіршилася, а адміністративні проблеми зросли. Конґресмен Тіґ також твердив, що на важливіші пости у Ветеранському Управлінні Джонсон призначив багато колишніх працівників Комітету для перевибору Президента, які є „некомпетентні, некваліфіковані та недосвідчені". Промовляючи в імені Демократичної більшости в Конґресі, конґресмен Тіґ сказав, що створення президентом Ніксоном нового Комітету крайової ради для ветеранських послуг, завданням якого було б координувати всі федеральні програми, зв'язані з опікою над ветеранами, не розв'яже проблеми, а тільки зміна в керівництві Ветеранського Управління може це зробити.

Леґіслятура Масачусетс розглядає закон проти куріння

Бостон, Масачусетс. — Леґіслятура стейту Масачусетс тепер розглядає законопроєкт, який має на меті заборонити куріння в таких публічних установах, як школи, крамниці, театри, кіно, в публічних частинах шпиталів, музеїв, бібліотек, урядових будинків, а також в автобусах, поїздах і віндах. Законопроєкт, внесений асемблїменом Люісом Пайнсом, встановляв би 50-долярову кару за нарушення цього закону. Пайнс покликається на твердження ряду лікарів, що куріння шкодить не тільки тим людям, які курять, а також тим, які вдихають наповнене тютюновим димом повітря. Подібні законопроєкти були внесені також в інших стейтах, але наразі тільки стейтова леґіслятура Арізони проголосувала такий закон. В Арізоні курці навіть змушені сидіти в спеціяльно визначених частинах ресторанів.

44 відсотки американців противляться абортам

Принстон, Ню Джерзі. — Опитування, переведене Інститутом Ґаллупа в першій половині березня, виявило, що 44 відсотки американців противляться абортам, 47 відсотків заявилися за тим, щоб жінки мали право мати аборти в перших 3-ох місяцях тяжі, а 9 відсотків не були певні. Інститут Ґаллупа повідомив, що опитування, переведене в грудні 1972-го року, дало майже ідентичні висліди.

Президент Ніксон, після зустрічей і розмов у Парижі, повернувся до Вашинґтону

Вашингтон. — Минулої неділі, 7-го квітня, повернувся до Вашинґтону президент Ричард Ніксон, провівши кінець тижня в Парижі на заупокійних відправах після смерти французького президента Жоржа Помпіду та після ряду зустрічей і розмов, зокрема з президентом Совєтського Союзу Ніколаєм Подґорним і прем'єром Японії Какуеї Танака, які також взяли участь у жалобних церемоніях. Президента Ніксона також сердечно вітали мешканці французької столиці. Шеф персоналу Білого Дому ген. Александер Гейґ, який супроводив Президента в його поїздці до Франції після повороту заявив, що хоча проти президента Ніксона ведеться в Америці слідство в справі його причетности до Вотерґейтської афери та евентуального поставлення його в стан обжалования, він має великий респект серед політичних лідерів світу, які „глядять на Америку і Президента, як на головний фактор у здійснюванні продовжуваних зусиль, щоб розвинути структуру стабільного міжнародного влаштування". Під час двох днів побуту в Парижі, розмов з політичними лідерами та зустрічей з людьми на вулицях, не було ані одного випадку будь-якої демонстрації, як це трапляється в Америці. В суботу і неділю голови багатьох держав та урядів приходили до приміщень американської амбасади на короткі, неформальні зустрічі з президентом Ніксоном. Наче б для запевнення, що він залишиться на своєму пості, президент Ніксон в своїх зустрічах і розмовах потвердив свій плян відвідати Совєтський Союз в червні цього року, заповів свої відвідини в Японії та потвердив свій плян відвідин в Західній Европі. Виїжджаючи з Парижу, президент Ніксон в короткій промові на летовищі попрощав дуже приязну французьку публіку їхнім: „О ревуа" — до побачення.

Створено фонд для допомоги потребуючим країнам

Женева. — Нафтоекспортні країни вирішили на конференції в Женеві створити окремий фонд для допомоги відсталим країнам, але не могли осягнути згоди і устійнити з якої суми цей спеціяльний фонд мав би складатися. Це свідчить, що між 12-ти країнами-експортерами нафти немає однозгідности та що існує в тій і інших справах різниця поглядів. Іран, Венесуеля і Альжирія, спонсори програми, натискають на якнайскоріше полагодження справи, тоді коли Савдійська Арабія, Кувейт й інші арабські країни супротивляються поспішному її полагодженні. Яшмід Амузґар, міністер фінансів Ірану, заявив, що його країна готова дати як початкову вплату 150 мільйонів долярів, хоч учасники конференції — міністри фінансів 12-х країн експортерів нафти, не прецизують висоти їхнього вкладу до створеного фонду. З останнього офіційного повідомлення виходить, що створена фундація не буде діяти до часу, аж останні сім країн, які мають певні застереження, ратифікують домовлення. Якщо дійде до цілковитого погодження, тоді окремі представники з'ясують на спеціяльній сесії Об'єднаних Націй свій плян і обговорять принципові справи, зв'язані з евентуальною допомогою окремим країнам зі згаданого фонду.

На конференції країн експортерів нафти були обговорювані також інші справи, пов'язані з доставою цієї сировини до окремих країн, як також справа евентуальної знижки цін на нафту. Найбільшим опонентом знижки був Іран, але Савдійська Арабія, найбільший продуцент нафти, також не поробила жадних заходів для зниження цін.

Західню Африку навістила страшна посуха

Бутеліміт (Мавританія). — Як повідомляють кореспонденти західньої преси, західні частини Мавританії та інші країни Африки, навістила страшна посуха, що в наслідку привело до браку харчів і голодової смерти. Не дивлячись на те, що багато міжнародних харитативних організацій включилось в допомогу африканській країні, положення все ще залишається загрозливим і сотні людей кожного дня помирають з голоду. Найбільше загрожені особи старшого віку, жінки і діти і всі ті, які не мають змоги пересуватися в інші райони, більш забезпечені харчами. Відчувається також велику недостачу лікарського персоналу та медикаментів. Змасовані в кількох пунктах-лягерях тисячі втікачів з обнятих посухою частин, змушені жити під шатрами, або цілком без накриття над головою. Але проблема не в помешканні ,а в харчуванні. На кожного мешканця заряд таких таборів видає тільки одну четверту потребуючих для людини харчів, тому, що довіз харчів дуже утруднений і дуже часто транспорти з харчами запізнюються. Лікарів в таборі так мало, що один лікар мусить принимати денно від 600 до 1,000 осіб, що хворіють на різні хвороби, включно з тифом. За опінією лікарів, бодай 30 відсотків дітей в таборах призначені на смерть. Посуха і голодова смерть в країнах Африки і Азії, звітують кореспонденти, це проблема проблем, яку треба розв'язати при допомозі Об'єднаних Націй і всіх країн світу.

Поліція сумнівається щодо рішення Патриші Гирст

Сан Франсіско. — Хоча вони не могли подати точних доказів, то речники поліції та „Еф-Бі-Ай" заявили, що мають сумніви щодо „добровільности" рішення Патриші Гирст залишитися зі своїми викрадачами із „Симбіоністської визвольної армії", які схопили її ще 4-го лютого ц. р. Джеймс Бровнінґ, федеральний прокуратор на Каліфорнію, у четвер, 4-го квітня заявив, що голос Патриші на магнетофонній стрічці, переданій терористами одній радіостанції, звучав штучно, неначе хтось змушував її сказати, що вона „вибрала" залишитися із „Симбіоністською армією" та „боротися за свободу пригноблених людей". Подібну заяву склала мати Патриші, п-і Кетрин Гирст, яка сказала, що надто добре знає свою дочку, щоб повірити, що вона приєдналася б до такої терористичної організації. Батько Патриші, голова газетного концерну, сказав це саме день раніше.

„ВИЧИЩУЮТЬ" БІБЛІОТЕКУ ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ; В. МОРОЗ ЗАПОВІДАЄ ГОЛОДІВКУ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Від декількох місяців органи КҐБ у Львові переводять перегляд книжкового фонду бібліотеки Львівського Державного Університету ім. Івана Франка. З бібліотеки вилучують не тільки залишки книжок передреволюційного періоду, але також радянські видання, що можуть в будь-якій мірі причинитися до росту національної свідомости українців. Частину вилучених книжок передають до спеціяльної бібліотеки, доступ до якої можна одержати тільки за дозволом КҐБ.

Валентин Мороз

Наспіли також вістки про долю поодиноких українських патріотів, що перебувають тепер у в'язницях, чи таборах примусової праці. У зв'язку з тим, що Валентина Мороза й далі тримають в келії Владімірської в'язниці разом з кримінальними злочинцями, які, за інспірацією тюремних властей, знущаються над ним, він рішений почати голодівку не пізніше як 1 липня ц. р. Поганий також є стан здоров'я Ірини Калинець, яка ще при кінці минулого року важко захворіла. В'ячеслав Чорновіл, якого держать в Мордовських таборах, перебуває тепер в бараці загостреного режиму — т. зв. БУР-і. Причина покарання невідома. Разом з Чорноволом у БУР-і сидить московський астронавт Кронід Любарський, засуджений на п'ять років таборів.

Совєтські політв'язні заповідають голодівку, зрікаються громадянства

Москва. — Згідно з повідомленням пресової аґенції Ройтера, група совєтських політичних в'язнів заповіла голодовий страйк під час відвідин президента Ніксона в Совєтському Союзі цього літа та зреклася свого совєтського громадянства із вимогою, щоб їх депортували із Совєтського Союзу після відбуття їхніх вироків. Все це заповіли вони в листі до „Александра Солженіцина та його приятелів у Совєтському Союзі і на Заході", копії якого поширюється в Совєтському Союзі. Листа — згідно з повідомленням Ройтера — підписали: Алексей Софронов — засуджений на 12 років ув'язнення, Віктор Убанкін — також з 12-літнім вироком, Віталій Головін — 5 років, Віталій Калиниченко — 10 років, та Григорій Бабішевич — 25 років.

Україна мусить перевиконати сільськогосподарський плян, хоч „техніка" недописує

Москва. — Газета „Правда" з 27-го березня опублікувала звідомлення свого кореспондента з України про стан підготовки до сільськогосподарських робіт в 1974 р. У цьому дописі „Правда" пригадує населенню України, а в першій мірі українським колгоспникам, що вони нібито добровільно прийняли на себе „соціялістичне зобов'язання" у приспішеному реченці закінчити весняні посіви і що вони „дали слово одержати понад 47 мільйонів тонн зерна". Інформуючи про початок посівів і цитуючи відзиви деяких голов колгоспів, які мали заявити. що вважають „справою чести кожного виконати і перевиконати визначені пляни", „Правда" додає, що „однак, викликає тривогу факт, що деякі області ще не забезпечили себе повністю насінням, а його якість заставляє бажати багато кращого. Мова йде в першу чергу про Сумську область. . . Подібна ситуація у Львівській і Чернівецькій областях". Незадовільний стан на відтинку сільськогосподарських машин, бо „техніка не всюди підготовлена. Так у ряді районів Сумської, Харківської, Херсонської, Кіровоградської областей частина машин, які конечні при посівах, ще далі находяться в майстернях. Не можна не сказати і про те, що в колгоспах і радгоспах України простоюють без гум понад 25 тисяч колесних тракторів. Запотребування республіки в шинах для сільськогосподарських машин виповняється в 1974 році тільки на 57 процентів." Але, якби воно не було, плян має бути виконаний, бо „всіх нас одушевляє на нові подвиги промова генерального секретаря ЦК КПСС Л. І. Брежнєва на урочистому засіданні в Алма-аті," — закінчується допис з України в „Правді".

Чисто підголитися — це все, чого сподіється совєтський громадянин від „відпруження"

Москва. — Як повідомляє спеціяльний кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Москви, пересічний совєтський громадянин „з вулиці" сподіється від т. зв. „відпруження" одержати окремий бонус у формі добрих англійських желеток, які не треба викидати після кожного голення, як це робиться з бритвами совєтського виробу. Дехто з-посеред 77 мільйонів чоловіків, починаючи від 16 років в гору, старався переключитися на електричні машинки, але це їх не вдовольняло, бо багато робітників дуже часто виїжджають і тоді наступає безрадна ситуація. Як повідомляють, одна велика англійська компанія і деякі американські розпічнуть уже літом цього року експортувати добрі бритви до Совєтського Союзу, щоб хоч частинно задовільнити велике запотребування на цей продукт. В заміну Совєтський Союз доставить Англії і Америці доброякісну сталь, з якої на Заході продукують бритви, желетки і подібні гострі речі.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	1,189
ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	1,811

Впродовж минулого тижня одержала Головна Канцелярія 60 аплікацій нових членів. Серед них по дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Иосип Чабан (В. 242) — 6 аплікацій нових членів, Михайло Депа (В. 356) — 6, Данило Пищ (В. 458) — 5, Степан Іваницький (В. 276) — 4, Іван Петрунцьо (В. 78) — 3, Іван Тарнавський (В. 150) — 3, Василь Лещук (В. 303) — 3, Василь Олійник (В. 387) — 3, Роман Припхан (В. 399) — 3, Карло Кобіто (В. 121) — 2, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 2, Ярослав Мартинюк (В. 330) — 2, Михайло Захарко (В. 349) — 2, Петро Вербовецький (В. 436) — 2, Марія Сцібайло (В. 452) — 2, Карпо Чорномаз (В. 469) — 2, Семен Чорномаз (В. 490) — 2, та 8 секретарів, конвенційних делеґатів і організаторів по одній аплікації.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Клопітливе положення

Люди помиляються, президент Ніксон є людиною, отже міг помилитись щодо своїх прибуткових податків. Така є логіка і її потвердили спільно Податкова Служба і Конгресова Комісія, які ці податкові зіставлення президента Ніксона перевіряли й дошукались, що хоча Президент не заплатив майже пів мільйона долярів податку, то це було тільки помилкою, а не обманом.

Проте, не всі люди так думають. Президент заявив, що „будь-які помилки, які могли бути зроблені в підготові податкових зіставлень Президента, були вчинені тими, хто відтягнення від податку здогадної вартости подарованих країні його зіставлень, та були вчинені без його відома і без його згоди". Коментатор „Ню Йорк Таймсу" квестіонує правильність цього твердження. Найбільшою бо помилкою в податковому зіставленні президента Ніксона було відтягнення від податку здогадної вартости подарованих країні його віцепрезидентських документів вже після того, як закон про такі відтягнення перестав існувати. Правда, речники Президента кажуть, що запис тих документів був зроблений ще в тому часі, як закон існував та що той запис десь загубився, але навіть в такому випадку Президент міг два рази подумати, заки на це погодився, бо він знав, що такий закон є на порядку в Конґресі в інтересі країни.

Очевидно, що не бракує й податкових оборонців Президента. Вони насамперед ствереджують, що в Америці є тільки дуже мало таких громадян, що їм не можна б причепити якоїсь „податкової латки" та що вся справа з податками по суті не є в податках, а тільки в намаганні скомпромітувати Президента та домогтися його формального обжалування в Конґресі або бодай поставити його в таке положення, щоб він сам зі свого посту зрезиґнував.

„Податкова справа" крім того, що коштуватиме Президентові майже пів мільйона долярів, без сумніву збільшує те клопітливе положення, що для нього витворила Вотерґейтська афера.

„Комуністична мораль"

На сторінках „Літературной газети" з 27 березня письменник Г. Натрошвілі „роздумує про стимули моральні і матеріяльні" в житті совєтських громадян і доходить до досить невеселих висновків. Він пише, що „питання відношення особистого до суспільного у свідомости людини" в СССР далі не знайшло своєї розв'язки і „це питання стоїть перед нами тепер, у 70-их роках, так само, як стояло воно в 30-их роках, на світанку колгоспного будівництва — конечно в інших формах і маштабах".

В чому ж справа? Г. Натрошвілі аналізує прибутки колгоспів в Грузії і навіть наводить приклад найкращого колгоспу Натанебі, куди він їздив разом з поетом Н. Гуришідзе на „літературне відрядження". Він пише:

„Одне тут тільки дивне: статистика показує, що на присадибних ділянках, які знаходяться в особистому користуванні колгоспників, урожайність, як правило, вища, як у громадському господарстві".

Відповідь дав письменникам голова колгоспу Гіві Цітрідзе, мовляв, „селекціонери ще не придумали таких сортів, які без догляду давали б високий урожай. Так і тут, за своїм наділом — догляд взірцевий, тут охороняють, скажімо, мандаринові дерева від подуву вітру, працюють в поті чола і перед сходом і після заходу сонця. А громадську, „чужу" землю збувають — і діло закінчене". Така ситуація на кожному відтинку господарства. На присадибній ділянці колгоспник збирає, наприклад, прибутку 6688 карбованців з гектара плянтації чаю. На колгоспних плянтаціях — 5815 карбованців.

Причина недоліків у сільському господарстві і у совєтській промисловості — пише Г. Натрошвілі — „в області свідомости людини". Мусить наступити психологічна переміна в совєтських громадян, щоб перебороти „ножиці" між видайністю праці на власній присадибній ділянці, а в колгоспі. Це саме стосується промислових підприємств, де робітники не виявляють заінтересування успіхами у виробництві, бо, мовляв, там не розв'язано з успіхом належного морального і матеріяльного стимулювання праці. Свої міркування автор закінчує висловом надії на те, що, коли мова про колгоспи, то „в найближчий час основний дохід колгоспника будуть приносити трудноці, а присадибна ділянка — як і їй випадає, займе скромне місце підсобної". Очевидно, майбутні роки покажуть, наскільки на практиці виправдає себе „комуністична мораль", бо за минулих чотири десятки років совєтському режимові, як бачимо, її у свідомості підчинених йому громадян не вдалося закріпити.

Я. Гайвас

КВАДРАТУРА КОЛА

Тривалість політичних договорів і пактів залежить від оперття на обопільних інтересах договірних сторін. Договори тривають і діють так довго, як довго це в інтересі тих, які їх заключили. Сторона, яка поступає інакше, виставляє себе на очевидні втрати й невигоди. Звичайно діється це після програної війни, або під натиском переважаючого партнера, або з причин якихось людських слабостей, помилок тощо.

Від довшого часу ми є свідками намагань американського уряду договоритися з Москвою і позаключувати такі пакти, які, за словами президента Ніксона, мали б забезпечити мир „в нашій добі". Заходи в цьому напрямі тривають уже роки, і що якийсь час оббігають світ вістки, що оце вже обидві сторони знайшли спільну плятформу, на якій можна буде будувати далі. Та після короткої відстані часу все повертається до попереднього стану. Ніхто не може закинути Вашинґтонові браку доброї волі і цілеспрямованих зусиль. Навпаки, вони слідні на кожному кроці, їх навіть забагато, та все таки сподіваних вислідів немає.

Наглядна причина цього, це — закляклість і неуступчивість Москви. І хоча як далеко зі свого боку йде Вашинґтон, Москва йому не виходить назустріч; навіть на чверть дороги. Вона твердо стоїть на своїй вихідній точці, намагаючись добитися усіх концесій з боку противника, самій не поступаючись нічим, або дуже мало.

Одначе було б не справедливо думати, що Москва не хоче договоритися з Вашинґтоном. Вона вперто до цього змагає. Крім згаданої вже Москви, є ще й глибша причина неуспіху. Нею є органічні розходження, різні точки зору й різні остаточні цілі обидвох партнерів. Можна намагатися примикати очі на них, можна їх заперечувати, але цим їх ані не послаблюється, ані тим більше не усувається.

З обох боків, а з американського з окремим наголосом, підкреслюється, що договори й співпраця з Москвою потрібні, щоб уникнути всезнищуючої загрози нуклеарної війни. Позірно це дуже важливий арґумент, але коли приглянутися ближче, виявляється, що він є тільки димовою заслоною і оправданням. Діло в тому, що загрози всезнищуючої нуклеарної війни немає. Зброєння дійшли до такого стану, в якому обидві сторони, навіть не зважаючи на вигоди евентуального заскочення противника, зазнають таких необчислимих втрат і знищень, які неминуче принесуть зі собою заглади існуючих режимів і систем. Тому тільки божевільний міг би на таку війну зважитися. Але божевільний може зважитися на неї з пактами, чи без пактів.

Черговим арґументом є обопільне обмеження зброєнь. Але й це виявляється неможливим. Зброєння сьогодні виразно пересунулося з площини кількісного збільшення в площину технологічних удосконалень і винаходів. А цього ані одна, ані друга сторона не припинить, як теж не можна сконтролювати, чи припинити, навіть коли б до цього обидві сторони договорилися. Це дуже виразно виявили події останніх двож років від підписання президентом Ніксоном цілого ряду відповідних домовлень у Москві.

Іншим арґументом є господарські й торговельні користі для обидвох сторін. Але це теж тільки сповидне. Бо чого під господарським оглядом очікує СССР від ЗСА і що в заміну може дати? СССР хоче від Америки фактично всього: грошей, технології, готових технічних виробів для вивінування й розбудови совєтської економічної системи, накінець людської енерґії і генія, щоб остаточно стати економічною потугою та „догнати й перегнати" Америку. А який інтерес Америки в цьому? Правда, Москва обіцює сировці, а головно запаси нафти і земного газу, які треба щойно за головокружні мільярди добути з сибірської тайги. Ті самі запаси енерґії в інших місцях коштують куди менше, а навіть, мабуть, менше коштуватиме винайдення й розбудова зовсім нових. Крім цього, у випадку, коли б американці таки на такий нерозважний крок пішли, у большевиків за спиною додатковий „арґумент": зв'язати й узалежнити американське життя від совєтських постачань. Маленький приклад, як можуть виглядати наслідки того, показала історія з арабською нафтою. Уявім собі на момент, що діло не з арабами, а з „товаришами" і що йдеться не про 15, чи 20 відсотків достав нафти, але про багато більше. Тільки подумати про це, то мороз іде поза шкуру.. Та ще й таке „благо" мало б коштувати американському селянинові десятиліття трудів і ощадностей! Коли справа так, а не інакше в дійсності виглядає, то чому такий галас довкола неї? Чи не бачить цього державний секретар, професор Гарвардського університету, Генрі Кіссінджер, чи не бачить цього Президент та й інші люди їхнього оточення? Чому Кіссінджер не жаліє трудів і гарних слів, а президент Ніксон оце вже вдруге вибирається на „гостинні ґастролі" до Москви? Цьому є різні причини. Одні з них нам відомі, інші менше відомі, а є певно й такі, що зовсім невідомі.

Серед тих відомих, на першому місці, натиск цілого ряду надпотужних американських компаній, які за президента Ніксона мають величезне слово у вирішуванні державних справ. Немає сумніву, що на американсько - російській співпраці таки добре погріли б собі руки не лише д-р Геммер з Оксидентальної Нафтової Компанії, власники Пепсі-Колі, президент яких є одним з найближчих приятелів президента Ніксона, але й фабриканти компютерів і прецизних машин, машиновий і метало-обробний промисл, Чейс Менгеттен Банк й інші подібні. А вони ж живуть для зиску, зиск — їхня єдина ціль і призначення й вони з тим зовсім не скриваються, навпаки, де можуть, наголошують. Що буде опісля, які будуть наслідки того, це не їхня справа. Хай тим клопочеться інший чинник. Врешті, від чого є держава, як не від того, щоб рятувати їх під час біди?

„Про непрохідні розходження між ЗСА і СССР в оцінці життя, в розумінні життьових цінностей навіть не приходиться говорити. Так само всяк не бачить і на кожному кроці переконується, що на політичному відтинку Вашинґтон і Москва на „курсі зудару" і їхні політичні цілі виключають себе. Бо хоч Брежнєв не повторяє за Нікітою „ми похоронимо вас", але що іншого значать його слова про „невгаваючу ідеологічну війну" і т. п.?

Таким чином стає ясно, що американська політика на совєтському відтинку намагається розв'язати це, що не до розв'язання, осягнути неосягаєме, добитися „квадратури кола". І тому, не зважаючи на заяви Кіссінджера в Москві „про спільну розв'язку проблем у цілому світі", не зважаючи на те, що обидві сторони у спільному комунікаті заявили, що їхній спільний курс став уже невідворотним, усе це тільки заяви на папері. Потіха для їхніх авторів хіба та, що вони не перші й не останні в історії людського роду збираються будувати „вавилоську вежу". і що такі заходи завжди кінчаються тим самим...

Іван Кедрин

ЛЕГКОДУШНІ ЗАКИДИ

У „Листі до Редакції", „Свобода" з 2-го квітня ц. р., якийсь п. А. К. приєднався до всіх тих опозиціоністів Державного Центру УНР в його теперішньому вигляді, які не заперечують ні одної точки резолюцій, прийнятих на 7-ій Сесії УНРади, і не заторкують взагалі ні одної сутньої проблеми української визвольної політики, а тільки безперервно і безскрупульно накидаються на теперішнього Президента УНР в екзилі, представляючи його, як якогось демона й диктатора, винуватця всіх лих. Пан А. К. назвав у своєму листі й мою особу, тому дав мені право відповісти йому. А. К. кинув у сторону президента Миколи Лівицького новий камінчик: мовляв, це „соціялістична династія Лівицьких", а вся УНРада, чи пак „люди, що стоять в її проводі... так виразно пов'язані з одним політичним угрупованням, а саме зі соціялізмом". Автор таких тверджень доказує, що він не має поняття ані про новітню історію України і її видатних осіб, ані про теперішні відносини в Державному Центрі, структуру УНРади і її членство.

Чи це подобається українським монархістам чи ні — українські соціялісти відіграли у визвольній революції — війні 1917-21 рр. величезну ролю. І хто тоді не був соціялістом — бо ж і Сергій Єфремів і Андрій Ніковський і Олександер Шульгин теж були „соціялістами - федералістами". Соціялістом був Симон Петлюра, який став символом збройної боротьби проти Московщини, а соціяліст Михайло Грушевський перейшов до історії, як перший президент Української Народної Республіки і титан української науки. Соціялістом був також Ісаак Мазепа, прем'єр - вояк, який разом з Дійовою Армією перебув Перший Зимовий Похід, і нинішній голова УНРади соціяліст Свирид Довгаль був високим бойовим старшиною Армії УНР під час того самого Першого Зимового Походу і редаґував „Нову Свободу" в Ужгороді, у визвольному здвизі Карпатської України. Соціялісти в Україні, як члени УЦРади, зробили багато помилок, але без соціялістів не було б в 1917 році революції в Україні і не було б Української Центральної Ради з її 4-ма Універсалами, а без періоду Центральної Ради не було б і Гетьманату Скоропадського.

Автор цих завваг ніколи не був прихильником соціялізму, але, визнаючи історичні факти і між ними — ролю соціялістів в новітній історії України, мушу признати, що назва „соціяліст" не є образливою. Тільки анонімовий автор коментованого „Листа до Редакції" вживає на адресу „династії Лівицьких" тієї назви зневажливо, стараючися нею принизити не так цілу „династію" Лівицьких, як Миколу Андрієвича Лівицького. Про його батька, Андрія Миколаєвича Лівицького, є вже багатий матеріял в новітній мемуаристиці. Про його життя і працю в найтрудніших для України часах пише і славетна дружина Андрія Миколаєвича Лівицького у своїх прегарних споминах „На грані двох епох". Андрій Лівицький, колишній царський політичний в'язень, оборонець в українських політичних процесах і один з творців молодої української держави — був однією з найбільших і найповажніших індивідуальностей у новітній історії України, на рідних землях, на еміґрації в Польщі і на еміґації в Західній Німеччині. Його „соціялізм" був насправді виразником поступової демократії, був правішим від соціялізму нинішньої англійської Партії Праці. Микола ж Андрієвич Лівицький ніколи ані формально, ані фактично до Соціял - демократичної партії не належав, був головою і тепер є членом центрового, радше консервативного Українського Національно-Державного Союзу (УНДС) і має зі соціялізмом те спільне, що п. А. К. з китайською расою. Навіщо орудувати такими арґументами у полеміці довкола УДЦентру?! Навіщо старатися принижувати й дискредитувати його теперішнього голову — на радість всім українським ворогам. Коли ж хтось висуває інші кандидатури на президента УНР в екзилі, то повинен би передусім поцікавитися — скільки років має такий кандидат і чи у тих своїх роках міг би виконувати таку функцію?! З тексту того „Листа до Редакції" п. А. К. виходить, що він — гетьманець. Соціялістів є сьогодні в українській вільній громаді у широкому світі дійсно мало. Але скільки є також гетьманців?! Чи не варто бути тут трохи скромнішим і, говорючи про консолідацію, себто про згоду у вільній українській громаді, не роз'ятрювати відносин, не вносити нових моментів внутрішньої сварні.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ТОМУ „КРАЛЯ"

У „Свободі" з 22-го березня ц.р. поміщено у колонці „Голос читачів" лист Ір. Шух. із Стемфорду п.з. „Про Кралю". В цьому листі авторка висловлює своє незадоволення із слова „краля", яке „втерлося в нас" на означення найкращої із кандидаток на балі, равті чи вечерницях. Авторка листа пише, що слово „краля" не зовсім для цього відповідне, бо воно „трохи насмішливе, трохи іронізуюче". „Краля", на думку авторки листа, це дівчина, яка „багато, а не дуже раціонально думає про себе, а не хтось, кого загал вибере за найкращу"... „Краля — це щось з фантазії, щось видумане і якби насмішливе". Авторка листа суґерує на місце назви „краля" назву „княгиня" або „королева". Тому що я не погоджуюся з арґументами авторки листа п-ні І. Шух., хотів би я висловити тут свою думку:

Це я вперше увів слово „краля" як символічну назву для найкращої (фізично і духово) дівчини, вибираної з-поміж більшої кількости кандидаток з цілої Канади і частково з Америки на балях „Нового Шляху" понад 10 років тому. Ці балі й дістали від цього свою назву „Баль краль". На них вибирано „Кралю Нового Шляху" на даний рік. Пізніше, за мого головства у Спілці Українських Журналістів Канади, те й далі до цього часу вибирається щороку з-поміж краль поодиноких українських газет „Кралю преси і радіо". Цю назву „краля" визнає теж за відповідну й американський СУЖ для своєї „Кралі СУЖА".

Слово „краля", по-українськи ні насмішливе, ані іронізуюче, так само, як немає нічого іронізуючого у словах „маестро", „прімадонна", „прімабалерина", „артист" іт.п., хіба що хтось його в такому саме іронізуючому тоні вживає. У такому самому іронізуючому чи насмішливому тоні можна вжити також слова „королева". Основне значення цих слів є достойне й поважне, і в такому значенні ми їх в загальному в мові й письмі вживаємо.

Слово „Краля" не є також „щось з фантазії". Воно існує в українській мові як кожне інше слово, дарма що воно не є словом буденним, бо не надто часто його в поточній мові вживаємо. Слово „краля" має в українській мові два значення. Перше значення (за словником Грінченка і іншими словниками) це — королева. Нпр., „Король і краля не знали, як шанувати Колумба" (Грінч.), „Король каже: потіхо моя! Краля каже: погибель моя! (Куліш), „Мов краля, пані молодая..." (Шевченко). Друге значення слова „краля" — вродлива дівчина, красуня. Нпр. „І не змалювати такої кралі" (Марко Вовчок), „Таку кралю висватали, що хоч і за гетьмана не сором" (Шевченко), „Не бійсь, моя кралечко, каже дід" (Стороженко). Чи можна припускати, що хтось із цих авторів ужив тут слово „краля" в іронізуючому змислі?

Саме це подвійне значення слово „краля" робить його, на мою думку, особливо відповідним для назви найкращої обраниці на своєрідних конкурсах фізичної і духової краси наших дівчат. Крім цього, слово „краля" має ще одну велику формальну прикмету. Воно дуже милозвучне. Воно так, мов би не вимовлялося, а співалося! (вл)

ПРОШУ ВСТАВИТИ НАЗАД МОЄ „НЕ"

Найзухваліший і найзлосливіший „друкарський чортик" це той, що, перекинувшись у заперечну частку „не", або пришивається у надрукованому тексті там, де його у рукописі не було, або зникає з того місця, де він у рукописі був. Так наприклад, у моїй статті „Наша Патетична соната" у „Свободі" з 27-го березня ц.р. з нагоди концерту Ганни Колесник у Торонті зайшов у одному реченні цей другий випадок із зникненням частки „не" і я прошу ВШ. Редакцію вставити це „не" на своє місце, бо, разом з перекрученням попереднього речення, з цитату музичного критика Дж. Краґленда вийшла там повна нісенітниця. У „Свободі" ці два речення видруковано так: „Щодо можливостей ніжнішої виразовости (у співі Ганни Колесник В.Л.), то воно залишилося нерозгаданим. Їх було багато потрібно в арії Азучени... яка (арія) була подана з сильним драматичним ефектом". У рукописі ж ці два речення звучали так: „Щодо можливостей ніжнішої виразовости, то вони залишилися нерозгаданими. Їх не було потрібно в арії Азучени... яка (арія) була подана з сильним драматичним ефектом".

Перепрошую п-ні Ганну Колесник за „друкарського чортика" „Свободи", а „Свободі" дякую за поміщення цієї поправки.

А. ШТЕФАН

Монс. АВГУСТИН ВОЛОШИН

У 100-РІЧЧЯ НАРОДИН БАТЬКА КАРПАТО-УКРАЇНСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ.

7

Ці два протинародні й незаконні рішення викликали бурю протестів і численні учителі радили не звертати уваги на ці рішення. Тоді прийнято пораду А. Волошина: „Приймім назву — Учительська Громада — й урядову мову — руська —, щоб спокійно продовжувати своє діло. От, маємо „Граматику української мови" А. Штефана та І. Васка від 1931 р., „Українське Слово" в Ужгороді від 1932 р. та чеські уряди вже призвичаїлися до них. Пізніше привикнуть і до української урядової мови".

Третьою важливою акцією А. Волошина була оборона нашого синьо-жовтого прапору. Коли 1928 р. А. Розсипала іменовано крайовим президентом, він енерґійно взявся до чехізації. Дав інструкції чеським жандармам, щоб вони переслідували всякий прояв українства. Напр.: в 10-ти річчя Чехословацької Республіки здіймали в селах з хат синьо-жовті прапори. В Мукачеві при поході шкільної молоді дня 28 жовтня 1928 р. чеський леґіонер, службовець Маґістрату зачав здирати синьо-жовті ленти з грудей учнів Торговельної Академії. Коли я це побачив, зараз побіг до наших учнів, попросив ще, щоб вони сховали синьо-жовті ленти і відзнаки, щоб чехи чи русофіли не ображували наших національних символів. Крім того крайовий шкільний інспектор Вондрачек у вересні 1934 р. видав обіжник до шкільних інспекторів, щоб вони звернули увагу вчителям, щоб в час державних свят вивішували лише державний, тобто чехословацький прапор. Це викликало незадоволення й протести по цілій Карпатській Україні („Українське Слово" в Ужгороді з дня 25. X. 1934, стор. 1 і далі). Августин Волошин як голова Першої Руської Народної Ради в Ужгороді подав меморандум — протест на руки прем'єра Івана Маліпетра („Українське Слово" в Ужгороді з дня 6 грудня 1934, стор. 1 - 2). У меморандумі А. Волошин подав історію синьо-жовтого прапору в Закарпатті (основні частини історії нашого прапору подані в праці А. Штефана „За Правду і Волю" I, Торонто 1973, стор. 98 - 99, 103 - 106) і доказав, що синьо-жовтий прапор від непам'ятних часів є прапором Закарпаття. У 1919 р., коли Ужгородська Народна Рада передала президентові Масарикові рішення, що прилучує Підкарпатську Русь до Чехословацької Республіки, на Празьких Градчинах, на багатьох урядових будовах повівав синьо-жовтий прапор... І тому наш прапор не сміють переслідувати, навпаки, його мають шанувати, респектувати, а при нагоді державних і народних свят, мають його вживати не тільки приватні особи, але й уряди. На основі вищенаведеного поставив вимоги:

- щоб правительство заборонило усіляке переслідування нашого прапору;
- щоб правительство видало розпорядження всім урядам державним і самоуправним на Підкарпатській Русі, щоб при державних і крайових святах урядові будови прикрашувано, крім державного прапору, також нашим синьо-жовтим прапором;
- щоб чинники, які видали згаданий протизаконний, й глибоко образливий розпорядок, були з Підкарпатської Руси відкликані й потягнені до відповідальности.

Віримо, що Правительство Чехословацької Республіки не допустить, щоб ми ставали з нашими урядами до завзятої боротьби за наші права і за наш прапор. У цій боротьбі мусіли б ми йти до крайности, а думаємо, що це не пожадано ані для Республіки, ані для урядів, ані для нас. За Першу Руську Народну Раду в Ужгороді: А. Волошин, предсідатель, д-р М. Долинай, секретар".

Справу прапора піднесли на засіданні Крайового Заступництва в Ужгороді члени заступництва д-р М. Долинай і Федор Ревай, як про це повідомляє „Українське Слово" у чис. 47 з 20 грудня 1934, стор. 2. Обидва промовці подали історію нашого прапора і гостро нап'ятнували поведінку Крайового Уряду в Ужгороді, який заборонив вивішування синьо-жовтого прапору. А. Розсипалові дуже неприємно було слухати гостру критику — як пише „Українське Слово", — але резолюції не було можна подати, бо справа прапора вважалася політичною справою, яку на Крайовім Заступництві не було можна вирішувати.

Гострі слова А. Волошина, М. Долиная і Ф. Ревая не були „вопіющого во пустині", бо крайовий президент А. Розсипал розпорядком Крайового Уряду з дня 15 грудня 1934 чис. 17.688 през. 1934 направив кривду заподіяну нашому народові попереднім розпорядком, з вересня 1934 р., підписаним в неприсутності А. Розсипала, за неприсутнього шефа Шкільного Відділу крайовим шкільним інспектором Яном Вондрачеком. Новий розпорядок дозволив вивішувати синьо-жовтий прапор на державних і народних святах, на будівлях і під час походу. („Українське Слово" 3 січня 1935, чис. 94, стор. 4.).

В статті „Всім Русинам Доброї Волі", „Свобода", Ужгород, 25. X. 1934 р., А. Волошин сказав: „з нашої сторони немає перешкод для братнього порозуміння з русофілами, які чесно стараються підняти добробут підкарпатських русинів". Ця стаття А. Волошина була викликана повторними заявами міністра Е. Бенеша в Ужгороді та Мукачеві, що найважливішою причиною, чому Чехословацька влада не здійснює автономної Карпатської України, є незгода між політичними провідниками двох найважливіших таборів: українців та русофілів.

Більшість русофільських провідників прийняла позитивно пропозицію Волошина, але з провідників української молоді А. Ґелетка і Г. Невицький поставилися до неї неґативно („Лист до пана директора А. Волошина „Українське Слово", 8. XI. 1934 р.)".

В статті „Модус Вівенді" „Земля і Воля", Ужгород, 14 лютого 1935 р.) А. Штефан так само запропонував створити співжиття між українцями та русофілами. Як базу співдії пропонував він взаїмне респектування поглядів та спільної акції проти ревізійних стремлінь сусідів. Куртяківські та Фенциківські часописи поставилися до цієї пропозиції ворожо, а „Українське Слово" в передовиці з дня 21 лютого 1935 р. вважало її недоцільним (автор передовиці д-р В. Бірчак). Але Августин Волошин в тижневику „Свободі" і популярний чеський денник „Лідове Новіни в Брні" вітали цей почин. Однак пропозиції А. Волошина та А. Штефана були здійснені щойно в осені 1938 року і стали початком автономії.

Перша спільна акція „Української" та „Русскої" Рад був проєкт автономії, виготовлений головами дир. А. Волошином за „Українську Раду" та д-р И. Каминским за „Русску Раду" — „Проєкт Закона Центральної Руської Народної Ради про Конституцію Автономної Підкарпатської Руси" дня 28 жовтня 1936 р., що був публікований в українській та в російській мовах в Ужгороді 1937 року. Цей проєкт — поділений на сім Розділів та на 54 параґрафи — підписали з української сторони А. Волошин, М. Бращайко, М. Долинай, Ю. Бращайко, С. Клочурак і М. Стрипський, — від русофілів И. Каминський, А. Бродій, В. Щерецький, І. Жидовський, М. Василенко та Ю. Фелцешій. Спільна делеґація передала проєкт прем'єрові М. Годжі, який проголосив, що автономія буде 100 процент здійснена в згоді з постановами Сен-Жерменського мирового договору та Конституції. Але влада Годжи проєкт Волошина - Каминського не приняла, і видала свій проєкт, що був ухвалений Чехословацьким Парляментом против голосів карпатсько - українських послів і сенаторів і публікований як Закон ч. 172-37 Зб. зак. 1 розп. Чехословацької Республіки з дня 26 червня 1937 року.

(Продовження буде).

ГРОМАДЯНИ! З НАГОДИ 28-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ТРАВНІ ЦЬОГО РОКУ ВЕДЕТЬСЯ КАМПАНІЯ З МЕТОЮ ПРИДБАТИ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПОМІЖ ЯКИХ БУДУТЬ ВИЛЬОСУВАНІ 40 ЦІННИХ НАГОРОД ВІД 50 ДО 1,000 ДОЛЯРІВ. СТАНЬТЕ ЧЛЕНОМ УНС АБО ПІДВИЩІТЬ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У НЬОМУ, ЩОБ МАТИ ЗМОГУ ВИГРАТИ ЦІННУ НАГОРОДУ! КАМПАНІЯ КІНЧАЄТЬСЯ В КВІТНІ Ц. Р., ТОМУ НЕГАЙНО ЗВЕРНІТЬСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ ЧИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

РІК XXI Квітень, 1974 Ч. 3. (188)

Ярослав Падох

НЕ ПРИСТАВАЙМО В ДОРОЗІ ДО МЕТИ

Кожного нового року, після невпинної мандрівки в пошукуванні нових членів, ми ставимо собі нову мету й наша мандрівка починається наново. Без мети, життя стає нецікаве й безплідне.

Зокрема дбайливо ми плянували нашу нову мету в цьому подвійно важливому і незвичайному — ювілейному і конвенційному році. Важливіші події в житті УНСоюзу ми, звичайно, відзначуємо не так святкуванням, працею і збільшеними успіхами. Бо бажаємо, що б усі незвичайні події залишили тривалий слід на майбутнє нашої установи. А що більш важливе і триваліше, як зріст установи і поширення її служби на ще ширшу громаду.

Наша мета в цьому році, з уваги на травневу Конвенцію, поділена на дві нерівні частини: в цілому році будемо змагатися за придбання 6,000 нових членів, щоб бодай на дві-три тисячі збільшити членство УНС, а в короткому доконвенційному часі плянуємо придбати бодай половину з того, тобто 3,000 ти в членах, дійти й перейти новий союзовий рекорд: 90,000 членів!

За нами вже значно більше, як пів дороги. Придбавши в січні 336, в лютому 275 і в березні 518 нових членів, — разом 1,129, нам залишається придбати ще 1,871, щоб вповні виконати наш плян і здобути повний успіх. У 1970 році, за перші три місяці, ми придбали 1,176 членів, отже лише 47 членів більше! Повторім успіх Конвенційної Кампанії 1970 року!

Це велика і трудна мета. Та немає нічого за трудного, як виявляє минуле, для секретарів, організаторів і передусім конвенційних делеґатів у конвенційному році. Адже не так то давно, а чотири роки тому, в попереднім конвенційнім році, протягом перших чотирьох місяців ми придбали понад 2.000 членів, а за перших 18 днів конвенційного травня делеґати приєднали й привезли на конвенцію ще кругло 700 членів і на конвенції ми мали разом членів і, покривши всі втраза чотири з половиною місяці імпонуюче число 2,750 членів, чим ми не лише виконали, але й перевиконали нашу тодішню мету на 10%.

Минулий грудень приніс нам був 898, отже рівно 900 членів. Стільки ж, бо 905 членів придбав квітень в 1970 конвенційнім році. Чому нам не повторити б того, що було чотири роки, або це, що було останнього грудня і придбати 1,000 членів в квітні і решту, що бракуватиме до 3,000, в трьох несповна тижнях травня перед Конвенцією. Ми переконані, що свідомі свого зобов'язання і мети, як звичайно, амбітні конвенційні делеґати виявляться не менш працьовитими і амбітними і в цім конвенційнім році, а зокрема в його останніх доконвенційних тижнях і прибудуть на конвенцію, з багатими дарами для своєї великої установи, яка до того ще в цім році завершила своє 80-ліття! Чи може бути більша й потрібніша нагода для нашого спільного й великого чину, як цей великий 1974-ий рік!

Змагаймся на трьох фронтах

На трьох „фронтах" йде за першенство в кількості здобутих членів і їх ми представляємо нашим союзовцям і ширшому громадянству і в „Трибуні" і на сторінках, звичайно перших, „Свободи" — це наш перший фронт. Другим є змагання в так званій точковій кампанії, яка проходить у трьох у трьох групах, поділених за числом членів Відділів. Поділ Відділів на окремі групи великих, середніх і малих дає організаторам усіх Відділів рівну нагоду здобути першенство і конвенційне змагання. Змагаються наші союзові діячі зв'язані з ним грошові і почесні нагороди. А третій фронт — це змагання поміж конвенційними делеґатами за це, хто скоріше виконає свою обов'язкову „делеґатську десятку". І цих переможців ми представляємо нашій союзовій і загальній громаді і ставимо їх за приклад усім поверх 400 делеґатам! Бо віримо, що до конвенції, яка віддалена від нас на рівно півтори місяця, не буде ані одного делеґата, який не віддячиться своїм виборцям, свому Відділові і всьому УНСоюзові своїм трудом за почесне вирізнення його шляхом вибору на делеґата. Сотні і тисячі союзових членів змагалися за цей привілей бути союзовим послом на союзовий сойм, а виборці вибрали тих, які вже заслужилися на цю почесть, або ще, до часу Конвенції, заслужать собі на неї. И ми числимо на це і сподіємося, що наші сподівання не заведуть нас.

На окремих місцях шукаймо імен і світлин наших чемпіонів і якщо нас поміж ними немає, небаром прилучімось до них.

Вітаючи нашого Батька Союза на Конвенції з його 80-літтям, привітаймо його також з його 90,000 членами.

Ярослав Падох

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕҐАТИ: ПРИСТУПАЙТЕ ДО ГУРТУ

Тридцять один делеґатів уже виконали свою повинність придбавши „делеґатську десятку" та разом забезпечивши 445 нових членів.

Тридцять один конвенційних делеґатів, у цьому вісім жінок, ще минулого місяця виконали свою статутову і традиційну повинність, придбавши в цьому році щонайменше по десять нових членів, разом 445. Це добрий початок, але тільки початок. Конвенційна кампанія коротка, тому немає багато часу і всі інші делеґати повинні поспішитись і піти їх шляхом, та здобувши бодай десятку членів, приступили до цієї почесної категорії делеґатів. Але й не запізно. Подібно було в 1970 році, тобто в році 27-ої Конвенції, коли в квітні делеґати придбали понад 900 нових членів, а на саму Конвенцію привезли майже 700 аплікацій дальших членів. Це може й повинно повторитися і в цьому році, зокрема ще й тому, що рік цей це 80-ліття Українського Народного Союзу, що слід його особливо прикладно відзначити.

Поміж цією почесною групою делеґатів знаходиться вісім жінок, чотири з ЗСА й чотири з Канади. Вони і їхні осяги піддержать давню традицію активности й жертвенної праці нашого союзового жіноцтва. Тоді, коли в загально - американському асекураційному світі жінки становлять одну третину, то в УНСоюзі це число становить добрих сорок відсотків. Подібно й з їх активністю яку можна ставити за приклад усім діячам нашої установи.

Перед нами велике завдання: до часу недалекої Конвенції придбати стільки нових членів, щоб покрити всі витрати, яких годі оминути, та придбати надвишку, яка довела б УНСоюз до рівного числа 90,000 членів. Це наша доконвенційна мета. Ставляючи перед очі всієї нашої суспільности, а зокрема цілої нашої союзової громади поданих внизу 31 прикладних конвенційних делеґатів, сподіємося, що вона, а зокрема конвенційні делеґати приймуть їхні здобутки з повним признанням і подякою. Ми й надіємося, що вже в найближчому часі всі делеґати підуть за їхнім прикладом та долучать свої прізвища і світлини до поданої внизу почесної таблиці, яку плянуємо передрукувати, доповнюючи її новими делеґатами — виконавцями своєї „десятки".

„ДЕСЯТНИКИ" ЗА 3 МІСЯЦІ 1974 Р.

200 І. Пригода — 12; 465 Текля Мороз — 12; 492 Марія Юзик — 12; 502 Д. Марцинюк — 12

13 П. Шевчук — 11; 204 Д-р В. Палідвор — 11; 399 Р. Припхан — 11; 444 Л. Вовк — 10

106 А. Іванюк — 10; 133 Я. Леськів — 10; 219 Марія Юров — 10; 254 В. Романишин — 10

362 Ф. Петрик — 10; 437 М. Малинівський — 10; 473 Віра Баніт — 10

158 І. Одежинський — 40; 22 Олена Олек — 20; 191 В. Колодій — 20; 240 М. Кігічак — 20

5 М. Хоманчук — 17; 147 І. Гуцайлюк — 15; 25 Квітка Стецюк — 14; 146 Г. Корб'як — 14

158 д-р О. Синоцький — 14; 121 В. Кобіто — 13; О. Дольницька — 13; 120 В. Рефт — 12

Знимок не прислали: Роман Татарський, Детройт (20 чл.), Данило Пиш, Гамільтон (15), Олександер Вережницький, Воффало (12), Володимир Варшона, Гамільтон (12), Дарія Оріховська, Ню Вронсвик (12).

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознимки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, яких — очевидно — ці фотознімки нам надіслано

Данута М. Козій, донька Івана та Ірини Козій, нова гленка 283-го Відділу УНСоюзу в Обирн, Н. Й.

Тоні Прусак, син Василя і Неллі Прусак, новий глен 8-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Подільська Січ" в Йонкерсі, Н. Й.

Меланя і Христофор Павлів, діти Ореста і Ірини Павлів, глени 434-го Пластового Відділу УНС в Монтреалі, Канада

Нестор Тарас Романишин. Батьки Нестор С. і Ольга Романишини з великого щастя і радости з приводу приходу на світ сина - одинака, теж Нестора Тараса, виповнили для нього вивінувальну грамоту в УНСоюзі — Відд. 432.

Олександра А. Козій, донька Івана та Ірини Козій, нова гленка 283-го Відділу УНСоюзу в Обирн, Н. Й.

Ляриса Богдан, доня Ліліяни і Карла Богдан, нова гленка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й.

Богдання Наугольник, донька Богдана і Стефанії Наугольник, нова гленка 266-го Відділу УНСоюзу в Амстердамі, Н. Й.

Дженіфер М. Баррет, донька Івана та Анни Баррет, яку вписали в глені УНСоюзу дідусь та бабуся, панство А. Ковальгуки. Всі вони глени 254-го Відділу УНСоюзу в Ню Брітен, Конн.

Олександер Бест і Аня Локнеш, глени 287-го Відділу УНСоюзу, Товариства „Сини України" в Джерзі Ситі, Н. Дж. Забезпегили цих малят в УНСоюзі дідусь і бибуся Михайло та Анна Левенці з Нюарку, Н. Дж.

Ірина Наугольник, донька Богдана і Стефанії Наугольник, нова гленка 266-го Відділу УНСоюзу в Амстердамі, Н. Й.

Адріянна Богдан, доня Ліліяни та Карла Богдана, нова гленка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, Н.Й.

В. Дідюк

За щасливу будучність наших найближчих

Кожний із нас застановляючись над своїми матеріяльними обставинами і з думкою про щасливу будучність своїх найближчих, мусить зробити певний висновок. Немає між нами такого, хто не хотів би мати запевнення найкращого, або бодай умовно найкращого життя, так з моральної, як і матеріяльної сторінки. Немає великого клопоту коли все в порядку, коли людина здорова і матеріяльно забезпечена. Клопоти зачинаються тоді коли не дай Бог станеться, щось таке, що цілковито змінює обставини. Ніхто із нас не хотів би втратити придбаного дому, варстату праці, заощаджень, чи взагалі якихось інших матеріяльних надбань, тимбільше тоді коли на цьому мали б потерпіти наші найближчі. Що ж може забезпечити нашу безжурну будучність і спокійне життя? У наших сьогоднішних обставинах, зробити це може тільки достатнє життєве забезпечення. Забезпечивши себе, ми віддаємо ризико у руки людий забезпеченевої компанії, а у нашому випадку у руки братсько - запомогової рідної установи, яка в разі такого чи іншого нещастя, бере на себе повну відповідальність, та виплачує нашим рідним, чи навіть нам самим, таку суму грошей, на яку ми були забезпечені. Безперечно, що все залежить від того, на яку суму ми забезпечуємось. Різні люди забезпечують себе на різні суми, в залежності від їх фінансових спроможностей віку, здоровя і т.п. Канадці є третім народом які мають найбільше життєвого забезпечення. В часі коли небезпека втрати життя, здоровя, чи каліцтва є на кожному кроці велика, протиставитись її одинцем, прямо неможливо. Тому за цю превважливу справу людської будучини беруться сильні групи, компанії, братсько - запомогові установи. У наших часах, один сьогодні в „полі не воїн". Підставовий принцип забезпечення, це наше „один за всіх, всі за одного"! Це найшляхетніша річ і велика суспільно - громадська і самарянська ціль допомоги потребуючому. Люди, що займаються справою забезпечення, мусять бути найбільш конструктивними людьми кожного дня. Вони не тільки мусять мати професійні знання, але вони мусять бути людьми найбільш товариської форми, лагідного успосіблення і доброго серця. Якщо такими вони не є, то їхня праця є найтяжчою для них самих і ніколи довго вони її проводити не будуть. Як часто суперечить це загальній опінії, а зокрема опінії наших людей. Мовляв „забезпечення - асекурація, це найбільше крутійство, це непотрібний видаток. А тимчасом так воно не є. Богато людей мали нагоду переконатися і то тоді коли у їхньому житті було найбільше скрутно.

Статистика народжень і смертності є підставою нараховування вкладок - премій на базі сподіваного життя людини. Першу таку таблицю нарахувань зладив Англійський Королівський астроном Едмунд Галлей, який вже у 1705 р. передбачав майже точно зворот вплат. Безперечно, що у міру обставин і потреб ці нарахування вкладок були змінювані. Математики які калькулюють сотки тисячі справ, передбачують майже акуратно смертність кожної групи кожного року. З цього і кожна компанія виводить науку свого ризику, калькулюючи вкладки - премії. Тільки життєве забезпечення може заступити кожному за його 40, 50, 60 долярів у місяць — 40, 50, 60 тисяч та повністю забезпечити його родину по смерті. Життєве забезпечення, це одинока річ, яку кожний може придбати на таку висоту, на яку може собі дозволити і яка буде твердою запорукою вразі смерти чи нездібності до праці, коли не приходять фінансові впливи. Життєве забезпечення проходить двома шляхами: це забезпечення родини на випадок смерти і забезпечення власної старости. Бо найбільшою відповідальністю кожного голови родини є таки його родина. Часто вплачуючи малі вкладки, можна придбати потрібні гроші для родини, освіту дітей, захоронити розбиття родини, звільняючи їх від простягування руки до державних „велферів".

Є різні роди забезпечення. Є їх сотні, але не всі вони є ті самі, або мають таке саме призначення. Добру пораду і вияснення про різні роди забезпечення в Канаді можна знайти у книжці „Смол Бизнес Менюал" яку видав Департамент Торгівлі і Промислу в Оттаві. Безперечно, що кожна група забезпечення базується на богатьох елементах, як: можливості вплат, вік, родинні обставини, здоровя, рід праці і т.п. Напевно не буде у нас сумніву, якщо ми, плянуючи забезпечення, звернемося до свого забезпеченевого представника, так як звертаємося до свого лікаря. Він має порадити Вам, яке забезпечення є для Вас найдоцільніше. Плянувати своє і родинне забезпечення треба на базі своїх видатків: убрання, розїзди, лікування, читання книжок - газет, пожертви, кіно, театр і інше. Соціяльне забезпечення, меді-кер і шпиталь, пенсійний фонд, інкомтекс та вложені гроші у банку, мають дати Вам чистий образ, скільки, якого і на яку суму забезпечення Ви потребуєте. Американці мають забезпечення до висоти свого двоічного заробітку, канадці — півторарічного заробітку, а наші українці дуже часто мають „відчіпну" висоту життєвого забезпечення, яка часто стає звичайним самозаспокоєнням, що мовляв і я маю забезпечення".

Як важливим є життєве забезпечення, хай послужать подані цифри з Канади, де існує більше як двісті забезпеченевих компаній і братських організацій (фратерніті) які продають життєве забезпечення. З Українських братсько - запомогових установ в Канаді, маємо: Український Народний Союз, Український Робітничий Союз, Братство св. Миколая, Українська Народна Поміч і Взаїмна Поміч. Братство св. Миколая і Взаїмна Поміч є тільки канадськими установами, УНС, УРС. УНП, — є загально українськими установами в Америці і Канаді, що дає їм величезну можливість скорого росту та поширення суспільно - громадської праці. Всі канадські забезпеченеві установи по 1972 р. мали більше, як 17 мільйонів поліс, на суму забезпечення 118.922 мільйонів. На протязі самого лише 1972 р. канадці купили на 14.867 мільйонів життєвого забезпечення, та вибрали самих тільки дивіденд на суму 1.509 мільйонів дол. Колись, говорячи про життєве забезпечення, Вінстон Черчіль сказав, „це чудесна сила, що охороняє мільйони". Беручи всі вище згадані елементи під увагу, ми як свідома українська спільнота в Америці і Канаді мусимо здати собі справу із того, що можемо всі ці потреби полагодити у нашій найстаршій установі - Українському Народному Союзові, який у цьому році обходить свій 80-річний ювілей праці для української спільноти та цілого українського народу.

Монтреаль під знаком УНСоюзу

Хоч день, 10 березня, є Шевченківським днем і молодь Монтреалю разом із своїми батьками віддавали честь Великому Кобзареві України своїми мистецькими концертами, до них прилучився також УНС, відзначаючи цей день Союзовою активністю у своє 80-річчя служби українському народові. Вже від год. 10 рано у Монт Роял Готелі відбувало своє засідання Канадське Представництво на чолі з його головою сенатором П. Юзиком, В. Дідюком — як секретарем і панами І. Гевриком і Д. Попадинцем — як членами. Всі згадані є членами Головного Уряду УНС.

З великою і обширною програмою приступило до праці Канадське Представництво, бо треба було порушити і обговорити цілий ряд не тільки актуальних, але часто досить пекучих справ, які потребують негайних заходів, коли дійсно УНС в Канаді не тільки має діяти, але рости й розвиватися. У програмі нарад була заплянована також товариська зустріч із конвенційними делегатами та вичначнішими союзовцями Монтреалю. Понад 20 осіб взяло участь у зустрічі, яка пройшла у надзвичайно гарній товариській атмосфері та виявилась дуже корисною у загальній виміні думок, та праці УНС.

По закінченні нарад і зустрічі, всі присутні переїхали до залі Православного Собору Св. Софії, де відбулися о год. 6:30 річні загальні Збори Монтреальської Округи. Збори відкрив довголітній її Голова — Головний Радний Д. Попадинець, вітаючи присутніх. Зборами проводила президія у складі: О. Дячишин — голова, Т. Мороз — секретар і почесні члени: сенатор П. Юзик, В. Дідюк. Мгр І. Геврик по закінченні нарад Канадського Представництва виїхав до Вінніпегу. По ділових і обширних звітах Голови Округи Д. Попадинця, заступника О. Дячишина, секретарки Округи пані Т. Мороз, та касира П. Дубаса, відбулася жива і ділова дискусія, у якій слово забирали майже всі присутні, що заступали всі відділи Монтреальської Округи, між ними: А. Дольницький, пані М. Юзик, д-р Винницький, Д. Манило, Манило, О. Дячишин, М. Перейма Т. Мороз, О. Дольницька, Віра Баніт, П. Дубас, М. Біжак, В. Боцюрків з Оттави. По уділенню абсолюторії уступаючій управі, обрано нову у такому складі: Дмитро Попадинець — голова, Осип Дячишин — заступник голови, Текля Мороз — секретар, Павло Дубас — касир, Андрій Дольницький — організаційний референт. Контрольна Комісія: Дарія Манило — голова, М. Біжак і М. Король — члени.

Виступаючи із словом, заступник головного предсідника і голова Канадського Представництва сенатор П. Юзик, підкреслив у загальному цілі й завдання та всебічну працю УНС для української спільноти в Америці і Канаді, зупиняючись довше над рядом проблем, які маємо тут в Канаді у звязку із дальшим розвитком, зв'язуючи це із найближчою 28-ю Конвенцією УНС, яка на його думку напевно розв'яже багато справ на краще. Гратулюючи за проведену союзову працю, Сенатор побажав дальших успіхів.

Голова Головної Ради і Обласний Організатор УНС В. Дідюк, підкреслюючи працю окремих відділів і їхніх секретарів та управ, вказав на працю Округи у цілому, гратулюючи за виконання на понад сто відсотків своїх організаційних завдань, чим Округа вибилась на перше місце. Є добрі показники передконвенційних змагань. Він підкреслив факт, що Округа має більшість секретарів, які є жінками які здобули перші місця у змаганнях: Д. Манило, М. Юзик і О. Дольницька, одержуючи не дільки признання, але і нагороди, та срібні й золоті ювілейні відзначення. Не залишаються позаду і інші: Т. Мороз, В. Баніт та В. Боцюрків: вони також здобули свої відзначення і признання. В такій ситуації мусіли підтягатись і чоловіки — М. Перейма, П. Дубас, проф. М. Андрухів, О. Дячишин, Д. Попадинець і інші.

Спільними змаганнями Округа вибилась на передове місце, за що їй належиться признання і подяка. Ще порушено інші справи й рішено доложити всіх старань, щоб Округа прибула на Конвенцію першуном.

У кінцевому слові новообраний голова Округи Д. Попадинець подякував за довіря і активну участь у зборах і висловив переконання, що союзова праця у Монтреалі буде рости й розвиватися. З признанням треба відмітити, що Монтреальська Округа у цьому році була одною з кращих у цілому Союзі. Понад стовідноткове виконання своїх організаційних завдань, участь у секретарсько - організаційних курсах на „Союзівці", влаштування одною із перших 80-річчя „Свободи" з гарною мистецькою програмою, заквітизування всіх секретарів і зокрема втягнення до союзової праці двох активних пань: Д. Манило і О. Дольницьку, дає Окрузі повне право на признання. Закриваючи Збори голова президії О. Дячишин подякував всім за участь, побажав дальших успіхів у праці та запросив на перекуску, яку приготовили пані. Дійсно день 10 березня ц.р. був, можна сміло сказати, Союзовим Днем у Монтреалі.

458 Відділу УНС в Гамільтоні відбув Річні Збори

В неділю, 3 березня ц.р. у пополудневих годинах в приміщенні УНО при вул. Паркcайд в Гамільтоні, відбулися чергові річні загальні збори найстаршого в Гамільтоні відділу УНС ч. 458. У зборах взяло участь поважне число заінтересованих працею УНС членів. Зборами проводила президія в складі: М. Бучок — голова і Дмитро Пищ — секретар. До президії був запрошений голова Головної Ради УНС і обласний організатор В. Дідюк з Торонта. Голова зборів М. Бучок відкрив наради заподаючи програму, вшанував померлих у минулому році наших членів, привітав присутніх, а зокрема представника Головного Уряду УНС. Докладні звіти з праці Відділу подали: голова Відділу, касир і зокрема обширний і детальний звіт фінансовий секретар Д. Пищ. По довшій і діловій дискусії та запитаннях, слово забрав представник Головного Уряду УНС — головний радний В. Дідюк, підкреслюючи гарну організаційну працю Відділу, його адміністраційне впорядкування та розбудову. Секретар Відділу Д. Пищ, став першим чемпіоном відділів у передконвенційному організаційному змагові, придбав поважне число членів одержуючи срібну і золоту відзнаки за успіхи, відбув секретарсько - організаційний курс на „Союзівці" та став членом Клюбу заслужених. Підкреслюючи загальну працю, цілі й завдання нашої заслуженої установи УНС, що у цьому році відзначує своє 80-річчя, заохочував до дальшої праці над її поширенням і розбудовою. Д. Пищові вручено було золоту відзнаку. По уділенню абсолюторії уступаючій управі, одноголосно обрано нову у такому складі: Михайло Бучок — голова, Михайло Яворський — заступник голови, Дмитро Д. Пищ — фінансовий секретар, Микола Мількович — заст. секретаря Олекса Ружак — скарбник. Контрольна Комісія: Василь Гавдан, Петруся Ігнатюк, Михайло Мамрик.

По виборі делегата на 28-му Конвенцію УНС, яка відбудеться у травні ц.р. в Філядельфії, обговорено ще цілий ряд справ, які відносяться до розбудови Відділу і УНС в цілому, а зокрема: придбання нових членів, виконання організаційних завдань, поширення інформації про УНС, влаштуванням ширших сходин і відзначення 80-річчя УНС. Голова зборів подякував за активну і чисельну участь закрив їх із побажаннями дальшої праці й успіхів. Після Зборів присутні обмінювалися думками із представником УНС В. Дідюком, ставлячи різні питання.

Н. Н.

Збори Відділу УНС в Торонті

В четвер, 28 лютого 1974 р. о год. 7:30 вечером у приміщенні церкви св. Покрови при вул. Лідс-Оссінгтон, відбулися чергові річні загальні збори, Відділу УНС ч. 408. Збори відкрив молитвою і привітом присутніх і представника Головного Уряду УНС, головного радного і обласного організатора В. Дідюка; Всеч. о. д-р Мирон Стасів. По вшануванню пам'яті домерлих членів, обрано президію зборів у складі: В. Дідюк — голова, інж. Роман Бенеш — секретар. Протокол із попередніх зборів відчитав інж Р. Бенеш, який прийнято без змін. За управу Відділу звітував фін. секретар Ілля Курман і голова Відділу Всеч. о. д-р М. Стасів, та за контрольну комісію в заступстві перешкодженого Всеч. о. радника В Жолкевича, Олександер Коник. Звітодавці підкреслили великий вклад УНС у суспільно - громадську працю, та всі позитиви і негативи, які впливають на дальшу розбудову Відділу. Фінансовий секретар Відділу Ілля Курман здав докладний звіт із діяльности Відділу у кожній ділянці. Подякував за співпрацю всім, а зокрема обласному організаторові, який все журився за ріст Відділу і допомагав як тільки міг, о. д-р М. Стасіву, як голові, який виявляв найкращу охоту допомогти, подав цифри приросту Відділу, та просив дальшої допомоги, обіцяючи при тому доложити всіх старань для дальшого росту Відділу. Слово у дискусії забирали: С. Ващук, М. Гасюк, о. д-р М. Стасів, інж Р. Бенеш, О. Коник, М. Грицишин і інші. У свойому виступі головний радний і обласний організатор В. Дідюк, відмітив великий вклад праці секретаря Відділу Іллі Курмана, який докладає всіх зусиль і праці для збільшення Відділу. Відмітив також повне зрозуміння голови Відділу Всеч. о. д-р М. Стасіва, касира Відділу інж Р. Бенеша, Всеч. о. рад. В. Жолкевича, адміністратора парохії о. крилошанина М. Стефаніва і всіх членів управи. Загально - українська праця УНС для української спільноти в Америці і Канаді заслуговує на признання і дальшу його розбудову. По уділенню абсолюторії уступаючій управі, обрано нову у такому складі: о. д-р Мирон Стасів — голова, Володимир Бамбурак — заступник голови, Ілля Курман — фінансовий секретар, М. Грицишин — помічник секретаря, інж. Р. Бенеш — касир, Софія Ващук і Меланія Гасюк — члени. Контрольна Комісія: Всеч. о. радник В. Жолкевич — голова, Олександер Коник — член, Михайло Лебугорський — член.

По виборі делегата і заступника на Конвенцію, відбулася ще загальна виміна думок у якій порушено цілий ряд актуальних справ. Рішено відбути ще Союзовий День з відповідною програмою. Пожвавити організаційну працю, та до Конвенції придбати ще відповідне число нових членів. Подякою за активну участь у зборах, закрито їх спільною молитвою.

Н. Н.

Відділ ч. 418 ім. Б. Хмельницького в Торонті відбув Загальні Збори

Хоч на дворі і гарна погода, однак поважне число членів Відділу УНС ч. 418 зібралися у пополудневих годинах у домі секретарки Іванни Мельник, щоб відбути свої загальні збори. Зборами проводив довголітній його голова і голова Торонтонської Округи відділів УНС д-р О. Бойко, який вітав присутніх, та Голову Головної Ради і Обласного Організатора В. Дідюка. Протокол писала секретарка Відділу Іванна Мельник. По вшануванню пам'яті померлих членів Відділу і окремою згадкою довголітнього і заслуженого союзовця св.п. Івана Мельника. прочитано протокол з попередніх загальних зборів, а по його прийняттю відбулося звітування управи та Контрольної комісії. Д-р О. Бойко у своєму звіті подав стан Відділу, його ріст, підкреслюючи повну і гармонійну співпрацю із попереднім секретарем Відділу св.п. Іваном Мельником і теперішньою секретаркою його дружиною Іванною Мельник, яка докладає всіх старань, щоб справи Відділу вести якнайкраще. І. Мельник звітуючи вказала на трудноші у праці, а зокрема в організуванні нових членів, подякувала за допомогу обласному організаторові, підкреслюючи свою участь у курсах на Союзівці, та запевнила, що згідно із бажанням свого покійного мужа вона буде старатися продовжувати працю у Відділі якнайкраще. Слово у дискусії забирали: О. Миц, М. Голубінський, о. Рудкевич, С. Левицький, д-р О. Бойко, Р. Тисяк, І. Дрогомирецький, Т. Головчин, З. Волянюк і інші. У своєму слові Голова Головної Ради і Обласний Організатор В. Дідюк підкреслив цілий ряд позитивів і негативів нашої нелегкої праці, зробив багато порівнянь у розбудові чужих асекураційних компаній, вказав на працю і заслуги УНС на протязі 80-річчя свого існування. Гратулював секретарці Відділу І. Мельник за всі старання у дальшому розвиткові Відділу, обіцяючи повну допомогу. Він звернув увагу на посилену передконвенційну кампанію, та просив присутніх прийти з допомогою для осягнення заплянованої цілі. Підкреслив факт, що голова Відділу д-р О. Бойко, як голова Округи робить старання, щоб УНС в Канаді ріс й розвивався якнайкраще. По уділенню абсолюторії обрано нову управу в такому складі: д-р Осип Бойко — голова, Олександер Рудкевич — заступник голови, Іванна Мельник — секретар, Іма Мельник — помічник секретаря, Роза Тисяк — скарбник. Контрольна комісія: Семен Левицький — голова і Таня Головнич, Іван Дрогомирецький — члени. У довшій загальній дискусії порушено ще цілий ряд справ, що відносяться так до праці Відділу, як і праці УНС в Канаді взагалі. Купно Союзового Дому, Конвенція УНС, радіопрограми і вістки про УНС в канадській пресі, влаштування Союзового Дня і багато інших справ були дальшою темою зборів. На багато поставлених питань відповіді давав представник Головного Уряду та розказав про відкриття і посвячення Союзового хмаросягу, з якого він щойно повернувся, та дальший ріст УНС в цілому.

Д-р О. Бойко, як голова Округи, вияснював справу набуття Союзового Дому в Торонті, справу, яка набрала вже великого розголосу, і навіть одушевлення багатьох членів УНС. Конечність дому ствердили всі присутні, звертаючись з апелем до Головної Екзекутиви УНС найскоршої розвязки цієї справи. По виборі делегата і заступника на Конвенцію, присутні ще довго обмінювалися думками на різні теми, у щирій та товариській атмосфері, завдяки гостинності господині дому.

Розходячись, присутні обіцяли всебічну допомогу для секретарки у дальшій розбудові Відділу.

Н. Н.

Відділ УНС ч. 461 у Велланді, Онтаріо відбув свої Загальні Збори

В неділю, 17-го березня ц.р. о год. 3 по пол. у залі Українського Культурного Центру у Велланд, Онт. відбулися річні чергові загальні збори Відділу УНС ч. 461. Збори відкрив голова Відділу М. Грох, вітаючи присутніх членів, а зокрема представника Головного Уряду УНС, головного радного і обласного організатора В. Дідюка з Торонта. По вшануванні пам'яті померлих членів Відділу, обрано президію зборів у такому складі: В. Дідюк — голова, М. Шпурко — секретар. По відчитанні і прийнятті протоколу із попередніх річних загальних зборів, за працю Відділу звітували: голова М. Грох, секретар М. Шпурко, П. Жук — касир і Петро Павлишин — голова Контрольної комісії. По звітах і запитаннях відбулася активна дискусія, у якій порушено цілий ряд справ, а зокрема проблему активізації організаційної праці Відділу, яка у минулому році досить занепала через різні причини, а зокрема через різне переобтяження секретаря. Аналізуючи працю і діяльність Відділу та проведену дискусію, головний радний і обласний організатор В. Дідюк порушив цілий ряд справ, які доражував взяти до уваги, коли дійсно праця Відділу УНС у Велланді має покращати. Відмічено цілі й завдання УНС у цілому, його змаг за осягнення 90.000 членів перед найближчою Конвенцією, та всі інші досягнення нашої найбільшої братсько - запомогової установи, яка у цьому році відзначує 80-річчя активної служби українському народові. На додаткові питання дав він вичерпні відповіді. По уділенню абсолюторії уступаючій управі, одноголосно обрано нову у такому складі: Мирон Грох — голова, Іван Павлишин — заступник голови, Еміль Ластівка — фінансовий секретар, Микола Шпурко — помічник і організатор, Петро Жук — касир. Контрольна комісія: Петро Павлишин — голова, Євген Макар і Катерина Курчак — члени.

У „різному" присутні обговорили ще додатково цілий ряд справ, що відносяться так до праці самого Відділу, як цілого УНС, та взагалі наших українських проблем. Окремо звернено увагу на молодь, і як дістатись до нашого молодого покоління, щоб втягати його до більш активної праці у наших громадах і до УНС. Відмічено, що у 80-річчя УНС варто призадуматися новій управі над влаштуванням відповідної ювілейної імпрези. Рішено за всяку ціну посилити організаційну кампанію і придбати хоч т.зв. „конвенційну десятку" нових членів. Голова зборів, подякував за активну участь у зборах, побажав успіхів, зокрема новому секретареві, та висловив надію, що справи Відділу підуть куди краще. Новий секретар Відділу п. Є. Ластівка, як курсант секретарсько-організаційних курсів на „Союзівці", подякував за довіря, та запевнив, що доложить всіх старань, щоб збільшити Відділ новими членами. Збори закрито о год. 6 вечером. Бажаємо найкращих успіхів у праці.

Н.Н.

Загальні Збори 402-го Відділу УНС в Етобіко, Онт.

В неділю, 16 лютого 1974 р. о год. 3:30 по пол. у залі Українського Дому ім. Т. Шевченка при вул. Горн в Етобіко, відбулися чергові річні загальні збори 402-го Відділу УНС з таким порядком нарад: відкриття зборів і вибір президії; відчитання протоколу з попередніх зборів; звіти членів управи відділу; дискусія і уділення абсолюторії; слово представника Головного Уряду; вибір нової управи; різне; вибір двох делегатів на 28-му Конвенцію УНС; закриття зборів.

Збори відкрив голова Відділу Лев Курилець, вітаючи присутніх, а зокрема члена Головного Уряду УНС, головного радного і обласного організатора В. Дідюка. Вшановано пам'ять померлих членів Відділу і прийнято порядок нарад. Зборами проводила президія: В. Дідюк — голова, Я. Бурій — секретар. По відчитанні і прийняттю протоколу із попередніх річних зборів, відбулося звітування управи Відділу, а опісля обширна дискусія. Виступаючи із привітом головний радний і обласний організатор В. Дідюк, підкреслив цілі й завдання та широку суспільно-громадську працю УНС в цілому, вказав на позитиви і негативи праці, підкреслюючи жертвенну і віддану працю управи Відділу у його дальшій розбудові, а зокрема його секретаря Якова Бурія, який спільно із своєю дружиною посвячують багато часу і праці для відділу, який мимо різних труднощів росте й розвивається. Гратулюючи закликав до дальшої безперервної і успішної праці. У дискусії слово забирали: І. Бережанський, П. Мартинюк, Л. Курилець, М. Дудар, А. Бурій і інші. По уділенню абсолюторії обрано управу в такому складі: Лев Курилець — голова, Яків Бурій — секретар, Анна Бурій — помічник секретаря, Петро Мартинюк — скарбник, Іван Бережанський — член. Головою Контрольної Комісії обрано Михайла Дударa. У „різному" порушено цілий ряд актуальних справ зокрема передконвенційної організаційної кампанії, влаштування відзначення 80-річчя УНС, поширення пропаганди, вісток у канадській пресі про УНС, розданням стінних календарів. Загальні збори закінчено та обрано двох делегатів на 28-у Конвенцію Українського Народного Союзу. Поважна участь у зборах та зацікавлення союзовими справами, може бути добрим показчиком у дальшому рості Відділу.

Н. Н.

10-річчя ансамблю бандуристів ОДУМ-у в Чикаго

Десять років тому, в молодечій організації ОДУМ зібралося декілька осіб які бажали створити ансамбль бандуристів ОДУМ-у. Поміж цими ініціяторами були: Данило Завертайло, Олексій Коновал, Анатолій Степовий, та інші. Першим керівником цього ансамблю був композитор та віртуоз на бандурі Григорій Китастий. До ансамблю бандуристів ОДУМ-у записалося багато осіб, а особливо багато молоді. Після пару років, коли Г. Китастий від'їхав від нашої філії щоб продовжувати свою працю з Капелею Бандуристів ім. Шевченка, керівництво ансамблю перебрав Анатолій Луппо, який керує ним і до сьогоднішнього дня.

27 квітня ц. р. Філія ОДУМ-у у Чикаго влаштовує Ювілейний Бенкет і Забаву в честь заснування ансамблю бандуристів в Lyons Banquet Hall 4306 W. North Ave. Chicago, Ill. Вступ на бенкет і забаву — 12 дол. Діти до 12 років — 6 дол. Вступ на саму забаву — 3 дол. Коктейл почнеться о год. 6:30, бенкет о 7-ій, а забава о 9.30 вечора. В бенкеті візьме участь перший керівник ансамблю, почесний член ОДУМ-у, композитор та віртуоз на бандурі Григорій Китастий. В мистецькій частині виступить ансамбль бандуристів філії, що нараховує коло 60 осіб молоді. Під час забави грatиме модерна оркестра Івана Стеціва. Зголошуйте Вашу участь в бенкеті у Івана Деркача тел. — 312-425-4168. На бенкеті — ОДУМ всіх вітатиме!

ШКОЛЯРІ ПРО ВІДВІДИНИ В УНС

Небуденною подією був день присвяти піонерам та „відкритих дверей" 15-ти поверхової Української Будівлі в Джерзі Сіті, в днях 22-23-24-го лютого цього року. Не тільки все українське громадянство було зворушене цим успіхом, але й американські чолові особи, особливо з міської управи Джерзі Сіті та стейтових урядів.

Будинок був відкритий для відвідувачів напротязі трьох днів, від 22-го лютого до 24-го включно. Між численними відвідувачами, було багато нашої української молоді — поодиноко й групово. Одною з перших і найбільших груп була Школа Українознавства Осередку СУМА з Ню Йорку, яка відвідала нові приміщення 23-го лютого з кількістю 80 старших учнів під керівництвом спонзора і дирекції Школи. Школа нараховує 135 учнів і 10 вчительських сил. Перша і друга кляса не брали участи з огляду на вік.

Учні Школи Українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку на відвідинах в нових приміщеннях Головної Канцелярії УНСоюзу

Свої враження і захоплення цією новою Українською Будівлею висловили учні цієї школи в своїх письмових задачах на тему: „Наші відвідини УНСоюзу".

Перевіряючи учнівські роботи, не можна пропустити цікаво виведеного змісту на подану тему. Зміст цих робіт залежить від інтелектуального розвитку учнів та їхнього віку. Подаємо вибрані фрагменти з поодиноких письмових учнівських робіт. Дзвінка Кобаса (учениця 4-ої кляси)... „Я люблю мою подорож до Джерзі Сіті. Ми прийшли до дуже гарного великого будинку, це був будинок УНСоюзу. Нас привітали дуже гарно, з нами говорив дуже гарно президент. Нас обдарували союзовими дарунками. Ми ці дарунки дуже любимо. Ми піднялись дуже високо і там бачили через вікно „Статую Свободи" і широку ріку. Перед тим будинком ми бачили другий український будинок на 22 поверхи... Як ми поверталися додому, ми говорили, як гарно там було...

Мирон Приймак (учень 6-ої кляси): Ми взяли віндy в цьому гарному Будинку ми приїхали на третій поверх, нас привітали дуже гарно в Головній Канцелярії, президент говорив до нас вони нам показали всі машини. Я любив найбільше як ми були на 15-ім поверсі, бо звідти можна було все бачити...

Василь Лавро (учень 6-ої кляси)... Ми заспівали в Головній Канцелярії „Многая Літа"... ми там багато бачили цікавого й дуже гарного... Ми бачили машини, ми дістали в подарунку олівці, мапи України, обкладинки на книжки, а також ми їхали віндою і там було багато вікон, нас гостили тістечками на 15-му поверсі. Ми бачили через вікна ріку Гудсон, будинок Емпаєр Стейт і Статую Свободи, а також кораблі...

Аскольд Кобаса (уч. 6-ої кляси)... мені цей будинок, дуже, дуже подобався, нас дуже гарно привітали в Головній Канцелярії на 3-му поверсі й щиро обдарували. Ми їхали назад і говорили про цей будинок, який він гарний є, ми ще ніколи не бачили такого українського будинку...

Олег Островський (уч. 7-ої кл.)... Ми дізналися, що поїдемо до УНСоюзу, до нового будинку, який тепер тільки закінчили. Ми зустрілися коло Сумівського будинку. Ми взали потяг до Ню Джерзі, висіли там і пішли до будинку. Ми піднялись на третій поверх, там де була Головна Канцелярія УНСоюзу. Там нас привітали присмним привітом. Президентом є пан Й. Лисогір, головна касирка пані Уляна Дячук, вони нам розказували, як там все роблять і як виконують члени свої завдання. Потім пан В. Сохан, рекордовий секретар, розказав нам про все і обдарував українськими перами, — олівцями, мапами України та обкладинками з Т. Шевченком...

Іван Лещук (уч. 7-ої кляси)... Ми пізнали цей будинок відразу, бо він був найкращий і найновіший. Ми зупинились на третьому поверсі. Там була Головна Канцелярія УНСоюзу. Вони прийняли нас дуже радісно. Головний предсідник показав нам їх модерне устаткування і модерні машини, ми всі вписалися в Пропам'ятну Книгу. Ігор Длябога взяв фотографію. Пані Уляна Дячук, головний касир УНС розказала нам про свою роботу. Вони нас обдарували дуже гарними національними дарунками. Ми поїхали на 15-ий поверх, там ми мали прийняття. Головний предсідник показував нам дуже гарні околиці через вікно і розказав багато цікавого... Як я буду старший, я хотів би помагати або робити в УНСоюзі.

Мирослав Яцьків (уч. 7-ої кл.) ... Пан Президент розповідав нам про будинок і про створення УНСоюзу. Це мені було дуже цікаво. Тоді головна касирка пані Уляна Дячук розповідала нам про забезпечення, а також дала всім учням книжку, щоб підписалися на пам'ятку відвідування. Рекордовий секретар, пан В. Сохан, водив нас по всіх бюрах і роздавав всім учням дуже гарні пам'ятки від УНСоюзу. Пізніше головний предсідник пан Й. Лисогір показав нам весь будинок і на 15-му поверсі ми мали прийняття й бачили дуже гарні околиці. На кінець ми всі подякували Головному Урядові за такий гарний час. Я думаю, що це було найцікавіше відвідування в моєму житті.

Мирослава Яцьків (уч. 7-ої) 8-ої кл.) ... Цей будинок є дуже великий і гарний. Він має 15 поверхів і тепер його винаймають. І то би було дуже гарно, щоб українські організації винаймали... В Головної Канцелярії і головний предсідник розповідали нам, як вони працюють і президент показував нам знимки, як вони говорили з президентом Америки й амбасадорами... Ми були дуже задоволені, як ми поверталися додому...

Іван Виноградник (уч. 8-ої кл.) ... Нас зустрів Головний Уряд УНСоюзу дуже гарно, обдарували нас і розказали, як вони працюють. Ми дивилися на модерні бюра, ми бачили, як працює компютер копіювальна машина, IBM й інші машини... Рекордовий секретар пан В. Сохан обдарував нас союзовими дарунками, це дуже гарні пам'ятки. Ми вписалися до Пропам'ятної Книги. Нам дуже приємно було бачити модерно обставлений третій поверх. Коли ми піднялися на 15-ий поверх, нас погостили і головний предсідник показав нам дуже гарні околиці, все нам розказав про УНСоюз і був дуже ласкавий до нас всіх. УНСоюз засновано 1894-го року, а щоденник „Свобода" 1893-го року, за часів отця Грушки, який був першим редактором „Свободи". „Свобода" є дуже цікава, бо каже про всі новини світу і про наш український нарід. Я дістаю „Свободу", мої батьки і я належимо до УНСоюзу, цього року є 80-ліття УНСоюзу. Коли я буду старший, я хотів би працювати в УНСоюзі...

Ольга Генза (уч. 8-ої кл.). Ця прогулька була захоплююча, я надіюсь, що ми ще раз поїдемо колись... Цього рокуУНСоюз відзначує 80-річчя, як багато років і які великі успіхи має ця велика українська організація, нараховує коло 90.000 членів — українців...

Ліза Вербовська (уч. 7-ої кл.)... Як ми там приїхали, ми бачили високі будинки й чисті вулиці, а найбільший і найгарніший будинок — був УНСоюзу... На третьому поверсі є Головна Канцелярія. Підлога була вкрита карпетами, стіни в Канцелярії вкриті деревом, є там головні чотири бюра президентів, а проти їх дверей чотири секретарські столи і дуже гарне обставлення. Президент нам розказував про велику працю і його зустріч з Президентом Америки та амбасадорами і про працю УНСоюзу.

Нам дуже було присмно побачити УНСоюз і всіх у Союзі і бажаємо Вам, щоб наш УНСоюз виріс, щоб був наймічнішою українською організацією.

Юля Манастирська (уч. 8-ої кл.)... Наша Школа Українознавства Осередку СУМА відвідала новий модерний будинок під назвою УНСоюз. На третьому поверсі нас дуже привітно зустріли з Головної Канцелярії; пан президент Йосип Лисогір, головний касир, пані Уляна Дячук і рекордовий секретар і заст. гол. предсідника, пан Володимир Сохан. Вони нам розказували про ціль УНСоюзу. Ми мали нагоду сидіти в президентському кріслі. Пані У. Дячук завела нас до її кімнати і розказувала про її роботу й здобуття фінансів, а також історію УНСоюзу й роботу службовців. Пан В. Сохан розказав нам про працю Рекордового Відділу, показав нам всі модерні машини та обдарував нас союзовими дарунками, після чого ми піднялися на 15-ий поверх і там мали перекуску разом з головним президентом. На 15-му поверсі головний президент розказав нам про ті околиці, які ми бачили через вікна — ці околиці є дуже гарні й цікаві, як „Статуя Свободи", і найбільші будинки Ню Йорку. Нам було дуже сумно залишити це гарне місце, ми тут мали гарний і веселий час.

На мою опінію, я хотіла б, коли буду старша, працювати в тім будинку, бо я є зацікавлена УНСоюзом, який має дуже цікаву історію... бо 1893-го року вийшла перша „Свобода" в Ню Джерзі, під редакцією отця Грушки, а 1894-го року засновано УНСоюз, 22-го лютого в день Вашингтона.

Ірина Данилів (уч. 12-ої кляси) ... Ми вибралися на прогульку, щоб оглянути новий будинок УНСоюзу, недавно побудований в Джерзі Сіті, Н. Дж. Рано 23-го лютого о год. 10:30, ми всі організовано сіли на потяг і за з)4 години під'їхали аж під самий дім. Тут ми побачили велич і зовнішню красу великого 15-ти поверхового хмаросягу.

Коли опинилися на третьому поверсі згаданого будинку, нас дуже щиро і вічливо привітали урядовці та сам головний предсідник УНСоюзу, пан Йосип Лисогір. Тут появився пресовий репортер редакції „Свободи", котрий робив з нас чимало знимок.

Ми їм заспівали „Многая Літа". Відтак нам дозволено розійтись і оглянути нове устаткування. Сам головний предсідник дозволив, щоб сісти за бюро, де він урядує. Головний касир, пані Уляна Дячук познайомила нас, як творився Народний Союз та про сьогоднішній фінансовий стан. Тоді пані Дячук піднесла нам „Книгу впису відвідувачів", де ми всі вписали наші ім'я і призвища. Рекордовий секретар і заступник головного предсідника, пан Володимир Сохан, дуже щиро обдарував нас синьожовтими олівцями, обгортками до книжок з портретом Т. Шевченка та картками України. Ми побачили всі модерні машини: компютери, IBM та інші — все це є модерне устаткування.

Коли ми піднялись на 15-ий поверх, ми оглянули всі околиці. ріку Гудсон, славний Вол Стріт, „Статую Свободи", як також новий сусідній мешканевий будинок, в котрому вже багато українців примістилося.

В поворотній дорозі, ми поділилися між собою своїми індивідуальними враженнями, раділи, що ми є співучасниками великого УНСоюзу, котрий святкує своє 80-ліття існування цього року, а нашій директорці проф. П. Андрієнко-Данчук були вдячні, що нам влаштувала цю прогульку.

Андрій Прядка (уч. 12-ої кл.) ...23-го лютого ц. р. під проводом Дирекції Школи Українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку, відбулася екскурсія до нового відчиненого будинку, який є власністю УНСоюзу. УНСоюз якраз святкує своє 80-ліття від їхнього заснування у 1894-го року.

Ми виїхали рано о год. 9:30, за короткий час, ми прибули на місце нової будови. З здивуванням в очах, ми глянули на нову, модерну структуру, що сягає все вгору та вгору.., нібито доторкала хмари. Цей модерний будинок є власністю УНСоюзу.

Входимо в будинок, де „елевейтор" нас підняв на 3-ій поверх до Головної Канцелярії. Пан Йосип Лисогір головний предсідник і всі головні урядівці нас дуже радо привітали. Наше око відразу схопило виряджене, модерне приміщення цієї великої канцелярії. Тут до нас промовив кілька слів головний предсідник, він розказав нам, як УНСоюз працює для українського нарсду та для української молоді. Президент запросив нас розглянути всі приміщення і Головну Канцелярію.

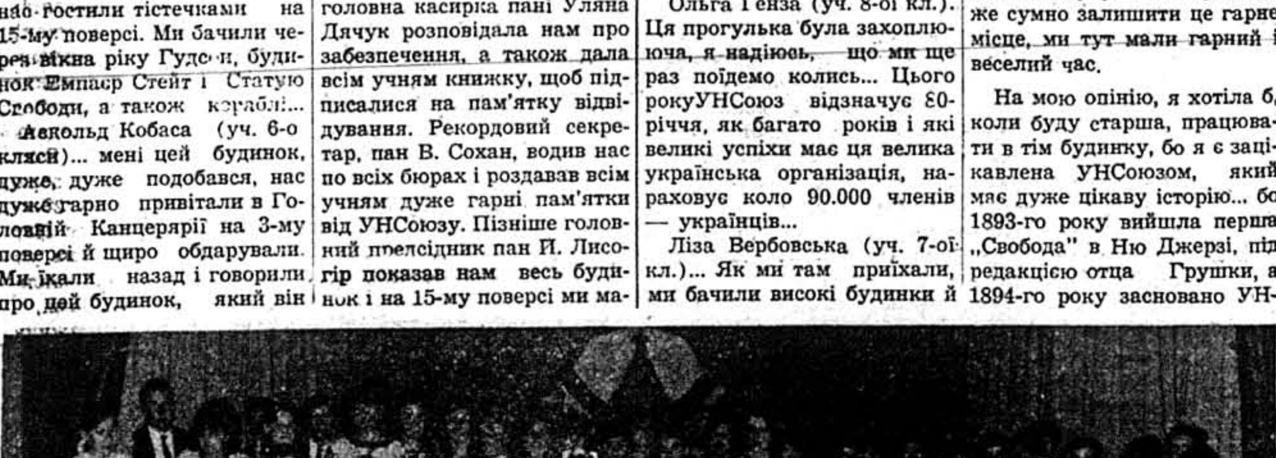
Всім подобалися модерно зставлені бюра та модерні машини — компютер, який полегшуй працю для всіх, що є зв'язані у праці УНСоюзу й інші допомогові машини...

Підчас розгляду кімнат, пані Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу, розповіла про важніеть забезпечення, щодо фінансової безпеки — особистої, чи родинної. Після цього рекордовий секретар і заступник головного предсідника, пан В. Сохан, обдарував всіх присутніх синьожовтими олівцями, обкладинками до книжок з портретом Т. Шевченка та мапами України... Всі учні були дуже задоволені всім., що вони бачили і чули, всі твердили, що це був гарно проведений час. Ця будова присвячена першим Організаторам, які започаткували УНСоюз в 1894-го року і видання „Свободи" 1893-го року.

Як бачимо, такі й подібні екскурсії для наших Шкіл Українознавства і для нашої молоді є дуже корисними і побажаними, бо це є одним із головних складників виховання і збереження нашого молодого покоління в діяспорі.

Наочні, живі приклади праці і заслуги старшого покоління, виховують у молодого покоління національну гордість і утверджують її приналежність, а також заохочують нашу молодь вивчати ці надбання та в пошані зберігати їх.

П.Андрієнко-Данчук
Директор Школи Українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку

Школа українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку із учительським складом. У першому ряді сидять (зліва): викладач мгр Іван Кобаса, д-р Д. Чайківський, учителька С. Василенко, інспектор Шкільної Ради УККА проф. В. Спільниченко, директор Школи проф. П. Андрієнко-Данчук, учителька С. Ласовська, інспектор Шкільної Ради УККА проф. С. Демицин, учитель Корнель Васьлик, голова Осередку СУМА в Ню Йорку

Микола Мота очолив управу 432 Відділу УНСоюзу в Торонто

З березня ц. р. найбільший Відділ УНСоюзу в Канаді ч. 432 відбув в авдиторії УНО свої річні загальні збори. Звітування членів Управи, а особливо фінансового секретаря Б. Зорича виказали, що Відділ 432 при кінці 1973 року числив 1284 активних членів, забезпечених на суму 2,378.50 дол. життьового забезпечення, від якого переслано до фінансового департаменту впродовж 1973-ього року 86,532.88 дол річної премії. Немає в цілій системі УНСоюзу другого Відділу, щоб вислав стільки премій до головної канцелярії. Висновок з цього такий: членство Відділу 432 забезпечене найвищими сумами і найкращими родами асекурації.

Обрано нову Управу Відділу, яку очолив довголітній піонер УНСоюзу в Канаді Микола Мота, великий надхненник його розбудови в Канаді, який в продовж 11-х років справував пост голови Управи 432 Відділу, почавши від 1955-ого року й за цей час Відділ 432 став найактивнішим Відділом в усій системі в ЗСА і Канаді.

До управи Відділу обрано таких членів: М. Мота — голова, В. Ухач — заст. голови, Б. Зорич фін. секр., Х. Браєр — касир, М. Вавришин — член. Контрольна Ком.: мгр. Є. Мастикаш, І. Довгаль, І. Кавун.

Микола Мота

Після закриття річних зборів відбулись місячні збори Відділу, на яких обрано 3-ох делегатів і 3-ох заст. делегатів на 28-му Конвенцію УНСоюзу. Обрано слідуючих осіб: Миколу Моту, Богдана Зорича і мґ-ра Євгена Мастикаша, а їхніми заступниками: Тому Гуменюка, Михайла Бандаса і Леоніда Філя.

Як одні так і другі збори обговорювали серйозний плян організаційної праці, скріплення Відділу новими членами й зміцнення активности на всіх відтинках організаційно-союзового життя.

Відзначення 65-тиліття професора Ю. В. Шевельова

Товариська зустріч для відзначення 65-тиліття з дня народженн та 45-тиліття літературно-наукової діяльности проф. Ю. В. Шевельова відбулась 3 березня 1974 року у ресторані Голідей Інн, Сомерсет, Ню Джерзі. Зібралось коло 100 осіб; був присутній Владика Митрополит Мстислав. Серед шанувальників ювілята переважали викладачі коледжів та університетів, були українські письменники та люди інших професій, були студенти, були й кілька політичних діячів. Молодша га середня ґенерації були в значній більшості.

Офіційну частину відкрив професор Сиракюзького університету, Яків Гурський колишній учень проф. Шевельова, радісно відзначивши, що хоч скромно та все таки святкуємо ювілей відомого українського ученого і цим ушановуємо його дотеперішній невтомний труд і визначні досягнення на ниві української і слов'янської філології. Уже вийшов Збірник на пошану проф. д-ра Юрія Шевельова за редакцією Вільяма Гаркінза, Олекси Горбача та Якова Гурського. Як співредактор, проф. Гурський підкреслив, що Збірник цей — це вияв дійсно щирого серця тих, що взяли в ньому свою участь, вияв глибокої пошани до Ювілята і гордости за нього. Побажавши Ювілятові ще більших успіхів у його цінній праці, проф. Гурський передав привітання від багатьох осіб, що не могли прибути, зокрема від професорів В. Голубничого, М. Лесіва (Гарвард), О. Оглоблина, О. Пріцака, а також від Я. Гніздовського, Ю. Соловія і Ю. Лавріненка.

Проф. І. Замша вітав від УВАН у ЗСА.

Проф. І Замша передав привіт Ювілятові від Президента академії, проф. О. Оглоблина, а далі говорив про діяльність проф. Ю. Шевельова, як Президента УВАН у ЗСА в роках 1959-61, зразу після смерти проф. М. О. Ветухова, першого президента Академії. Проф. Ю. Шевельов притягнув до Академії молодь і учених інших національностей. Він особисто редагував англомовні „Анали" Академії, запросивши як авторів численних учених, як українців, так і людей інших національностей. Він знайшов можливість видати англомовний збірник, присвячений Шевченкові, у відомому слов'янському славістичному видавництві. В часі президенства проф. Шевельова, Академія придбала власний будинок у Ню Йорку.

Проф. Г. Костюк вітав від Об'єднання українських письменників „Слово"

Проф. Г. Костюк нагадав, що ювілята треба вшановувати не лише, як слов'янознавця — філолога, але й як літературознавця і літературного критика.

1945 року, в перші дні по закінченні війни, у містечку Фюрті (Західна Німеччина) зібралось кілька українських літераторів і у них виникла думка створити об'єднання українських письменників поза межами України. Душею і надхненником справи був Юрій Володимирович. Так постав МУР. В ту добу він написав багато літературно-критичних статей і розвідок про творчість окремих українських письменників і про українську літературу поза межами України взагалі. В нових умовах, у ЗСА, Юрій Володимирович був серед першої п'ятірки організаторів Об'єднання українських письменників „Слово".

Слово Владики Митрополита Мстислава.

Владика говорив коротко, сказавши, що йому приємно бути серед молодих учених, а сьогоднішнє молоде товариство стверджує його в думці, що „козацькому роду нема переводу". Ювілятові він побажав сил для дальшої праці.

Проф. І. Фізер про наукову працю ювілята.

Віце-президент УВАН у ЗСА, проф. І. Фізер накреслив наукову працю проф. Ю. Шевельова на широкому тлі розвитку українського мовознавства. Він нагадав, що українське відродження почали історики і літератори, що піднесли козацьку романтику. Далі прийшло відродження мови. Слово стало виявом цупкости нації. У 19-му столітті багато з українських письменників були філологами, але наукової праці над українською мовою було мало, переважала робота над словниками. Кардинальна зміна прийшла після Революції. В 1920 роках був розцвіт праці над українським мовознавством. Діяли Олена Курило, О. Синявський, М. Сулима, К. Німчинів та багато інших. ф. Шевельов кінчив Харківський Університет, аспірантуру, почав викладати. Юнак вступав в український культурний процес, коли „звір звіра їв", коли почався розгром української науки. Пізніше доля присудила йому продовжувати і поглиблювати роботу знищених українських учених 20-х років, і вивести українське мовознавство у міжнародній світ. Роботи Шевельова 30-х років переважно присвячені стилістиці.

Радянський період закінчився 1941 року. На еміграції у Західній Німеччині проф. Шевельов був у центрі культурного життя. До 1955 року написав десятки статей, виявивши тематичний плюралізм. На початку 50-х років проф. Шевельов переїхав з Европи до Гарварду, пізніше перейшов до Колюмбійського університету. Всього проф. Шевельов опублікував близько 235 праць на мовознавчі та літературознавчі теми, з них багато в іншомовних наукових виданнях. Від 1955 до 1968 року він опублікував 126 праць, серед них є три монументальні праці:

A Prehistory of Slavic: The Historical Phonology of Common Slavic, Columbia U-ty Press, 1965, 622 pp. The Syntax of Modern Literary Ukrainian: The Simple Sentence, Mouton, 1963, 319 pp; Die ukrainische Schriftsprache 1798-1965, Wiesbaden, 1966, 179 pp.

З 1955 року зацікавлення Шевельова радикально перенеслися з літературної критики на лінґвістику, або точніше, на наукове слов'янознавство.

Своїми роботами проф. Шевельов вийшов на передове місце у науковій славістиці. У західньому світі його ім'я стало символом українського мовознавства. Доповідач підкреслив, що ювілят продовжив наукову працю українських мовознавців 20-х років, але поглибив її і запровадив українське мовознавство у загальну західньо-европейську та американську лінґвістику. Професор Фізер також говорив про неперебірливу атаку на роботу Шевельова на Україні, а часом і поза нею. На Україні його ім'я виключено з усіх бібліографічних довідників.

Слово ювіляра

Хоч проф. Шевельов говорив жартівливо, та влучно окреслив напрямні своєї основної наукової праці, зокрема завдання на ближчі роки.

„Я хотів-би мати" — сказав проф. Шевельов, — „ще напевне три роки наукового повноцінного життя.

Як своє завдання останніх десятиріч, проф. Шевельов назвав написання більш-менш повної історії формування і розвитку української мови. Проф. Шевельов працював над порівняльною слов'янською філологією, наслідком чого була книжка „Передісторія слов'янських мов", що вийшла 1965 року англійською мовою. Потім Ю. Шевельов зосередився на праці над історією української літературної мови. Так вийшла книжка на цю тему німецькою мовою. Уже багато років ювілят працює над своїм основним завданням, і ще треба три роки, щоб його закінчити. „Тоді, не зважаючи на всі перешкоди, говорив Ювілят, я виконав би свою життєву місію".

Мистецька частина та інше

Після виступу ювілята, йому вручено подарунок від

(Закінчення на стор. 6-ій.)

УКРАЇНЦІ В ЗСА І КАНАДІ В СВІТЛІ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ

Українці в ЗСА у світлі перепису 1970 р.

Статистичні дані про українців в ЗСА зложені і досліджені на підставі даних офіційного перепису населення в ЗСА в 1970 році (The 1970 US Census of Population and Housing). Українці тут зідентифіковані на підставі т. зв. „матірньої мови" („mother tongue"), цебто мови, якою говорено дома тоді, коли опитуваний був ще дитиною. На це питання відповідало тільки навздогад вибраних 15% населення (щосьомий) на окремих обширних запитниках (це окрема метода збирання статистики за „зразками".

Наведені в табелі дані кажуть самі за себе. Аналізувати їх чи, тим більше — робити висновки було б ще завчасно.

Подане зіставлення це тільки початковий крок у широко - закроєному проєкті дослідів Українського Соціологічного Інституту над демографією й над географічним розміщенням українців в Америці. Дальшо праця буде використовувати дані місцевих українських організацій (церков, товариств тощо), як також додаткові дані урядового перепису 1970 року. Ці дані з перепису треба добувати безпосередньо з магнетофонних записів Бюра. Буде це доволі важка праця, яка вимагатиме значних коштів. Осіб та інституції; зацікавлених у фінансовій допомозі, чи допомозі на місцях при збиранню даних ми будемо радо вітати.

Повний текст цієї студії поміщений в „Збірнику УСІ 1974, який якраз тепер друкується*

* Д-р Р. А. Цибрівський є професором університету Темпл у Філядельфії, а водночас науковим дослідником Українського Соціологічного Інституту (УСІ), 231 East 14th Street, New York, N.Y. 10003. Тел.: (212) 674-3717.

ТАБЕЛЯ І

НАСЕЛЕННЯ ЗСА ЗА МАТІРНЬОЮ МОВОЮ В 1970 Р.

(В кількісному порядку)

Місце	*Мова*	*Заг. Ч.*	*% населення ЗСА*
1	Англійська	160,717,113	79.1
2	Еспанська	7,823,583	3.8
3	Німецька	6,093,054	3.0
4	Італійська	4,144,315	2.0
5	Французька	2,598,408	1.3
6	Польська	2,437,938	1.2
7	Жидівська	1,593,993	0.8
8	Шведська	626,102	0.3
9	Норвезька	612,862	0.3
10	Словацька	510,366	0.3
11	Грецька	458,699	0.2
12	Чеська	452,812	0.2
13	Угорська	447,497	0.2
14	Японська	408,504	0.2
15	Португальська	365,300	0.2
16	Голландська	350,748	0.2
17	Китайська	345,431	0.2
18	Російська	334,615	0.2
19	Литовська	292,820	0.1
20	Індійські діялекти	268,205	0.1
21	Українська	249,351	0.1
22	Сербсько-хорватська	239,455	0.1
23	Фінська	214,168	0.1
24	Данська	194,468	0.1
25	Арабська	193,520	0.1
26	Словенська	82,321	0.1
27	Румунська	56,591	0.1
	Інші разом	1,780,053	0.9
	Нема даних	9,317,873	4.6
	РАЗОМ	203,210.158	100.0

УКРАЇНСЬКА МОВА

Число осіб, які визнали українську мову за рідну, тобто мову, яку вивчили найранше і яку розуміли, в 1961 і 1971 рр. та число осіб які вживали найчастіше української мови в 1971 році.

Провінція	*Українська рідна мова 1961*	*1971*	*Укр. мова уживана найгастіше в 1971 р.*
Ньюфауенленд	158	50	15
Принс Едвирд Айленд	92	30	—
Нова Шкотія	941	435	210
Нью Брансвик	414	110	45
Квебек	13 424	11 385	8 240
Онтаріо	89 766	80 230	45 095
Манітоба	85 173	72 925	33 950
Саскачеван	67 087	53 385	24 865
Альберта	83 923	70 895	27 240
Брит. Колюмбія	20 101	20 055	5 050
Юкон		150	25
Півн. Зах. Території	417	205	25
Канада	361 496	309 855	144 755

ТАБЕЛЯ II

РОЗМІЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯК МАТІРНЬОЇ МОВИ ПО СТЕЙТАМ В 1970 РОЦІ

(В кількісному порядку)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	New York	52,069	4,173	25,924	21,972	0.29
2	Pensylvania	49.398	5,885	30,440	13,073	0.42
3	New Jersey	33,117	2,428	18,817	11,872	0.46
4	Illinois	19.773	933	7,837	11,003	0.18
5	Ohio	18,632	1,664	10,147	6,821	0.17
6	Michigan	18,217	1,473	8.421	8,323	0.20
7	California	11,050	825	4,629	5,596	0.05
8	Connecticut	9,655	692	5,216	3,747	0.32
9	Minnesota	4,884	462	2,405	2,017	0.12
10	Massachusetts	4,343	454	2,544	1,345	0.08
11	Marvland	3,559	352	1,769	1,438	0.09
12	Florida	3,311	272	1,737	1,302	0.05
13	Washington	1,905	241	758	906	0.06
14	Wisconsin	1,880	202	773	905	0.04
15	Indiana	1,846	121	894	831	0.04
16	Rhode Island	1,355	185	698	472	0.14
17	Delaware	1,319	211	806	302	0.24
18	North Dakota	1,138	255	663	220	0.18
19	Colorado	1,122	164	582	376	0.05
20	Arizona	1,030	85	527	418	0.06
21	Texas	1,036	202	494	340	0.01
22	Virginia	1,021	214	574	233	0.02
23	Missouri	952	179	382	391	0.02
24	Oregon	891	113	343	435	0.04
25	Montana	563	67	821	175	0.08
26	West Virginia	423	63	264	96	0.02
27	Nobraska	421	21	109	291	0.03
28	North Carolina	401	81	137	183	0.01
29	Oklahoma	390	50	152	188	0.02
30	New Hampshire	359	82	222	105	0.05
31	Louisiana	305	44	132	129	0.02
32	Georgia	243	46	93	104	0.01
33	Kansas	204	18	115	71	0.01
34	District of Columbia	198	35	91	72	0.03
35	Iowa	198	25	70	96	0.01
36	Utah	191	43	76	72	0.02
37	Nevada	186	30	79	77	0.04
38	New Mexico	183	28	86	69	0.02
39	Arkansas	168	30	96	42	0.01
40	Tennessee	164	42	76	46	0.01
41	Kentucky	158	17	73	68	0.01
42	South Carolina	158	36	58	64	0.01
43	Alabama	133	14	62	57	0.01
44	Vermont	128	16	69	43	0.03
45	Hawaii	120	26	34	60	0.02
46	Maine	117	26	51	40	0.01
47	Idaho	108	7	31	70	0.02
48	Mississippi	97	40	52	5	0.01
49	Wyoming	94	9	73	12	0.03
50	South Dakota	75	25	33	17	0.01
51	Alaska	70	6	19	45	0.02

Виснення Рубрик:

(1) — число порядкове;
(2) — назва стейту;
(3) — кількість осіб, які подали українську мову, як матірню;
(4) — особи, батьки яких народились в ЗСА;
(5) — особи, одне з батьків яких народилось в ЗСА;
(6) — особи, народжені поза ЗСА;
(7) — колонка (3) у відсотках до населення стейту.

ТАБЕЛЯ III

РОЗМІЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МАТІРНЬОЇ МОВИ ЗА Т. ЗВ SMSA (ЗА „СТАНДАРТНИМИ „ЗА СТАНДАРТНИМИ МЕТРОПОЛІТАЛЬНИМИ СТАТИСТИЧНИМИ ОКРУГАМИ") В 1970 РОЦІ

(В кількісному порядку)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	New York, N. Y.	27,591	1,823	13,363	12,405
2	Philadelphia, Pa. — N. J.	21,055	1,937	10,817	8,301
3	Chicago, Ill.	18,790	859	7,315	10,616
4	Detroit, Mich.	15,158	1,197	6,767	7,194
5	Pittsburg, Pa.	11,668	1,526	7,910	2,232
6	Cleveland, Ohio	10,644	673	5,559	4,412
7	Newark, N. J.	10,506	719	5,772	4,015
8	Rochester, N. Y.	5,702	488	2,547	2,667
9	Patterson-Clifton-Passaic, N. J.	5,606	421	3,071	2,114
10	Los Angeles-Long Beach, Calif.	4,919	360	1,802	2,757
11	Allentown-Bethlehem-Easton, Pa.	4,899	717	3,028	1.154
12	Buffalo, N. Y.	4,770	363	2,273	2,134
13	Yongstown-Warren, Ohio	3,610	395	2,275	940
14	Jersey City, N. J.	3,143	182	1,666	1,295
15	Syracuse, N. Y.	3,024	828	1,582	1,114
16	Minneapolis-St. Paul, Minn.	2,995	206	1,174	1,615
17	Albany-Schencetady-Troy, N. Y.	2,765	339	1,581	845
18	Hartford, Conn.	2,250	82	1,153	1,015
19	Utica-Rome, N. Y.	2,152	209	1,167	776
20	Baltimore, Md.	2,073	169	1,065	839
21	Boston, Mass.	1,997	176	1,029	792
22	San Francisco-Oakland, Calif.	1,854	88	917	849
23	Washington, D. C.-Md.-Va.	1,800	271	946	589
24	Wilkes Barre-Haxelton, Pa.	1,724	215	1,238	271
25	Trenton, N. J.	1,620	21	699	900
26	New Haven, Conn.	1,593	43	641	909
27	Providence-Pawtucket-Warwick, R. I.-Mass.	1,529	231	782	516
28	Bridgeport, Conn.	1,455	109	874	472
29	Wilmington, Del.,-N. J.-Md.	1,443	241	863	339
30	Akron, Ohio	1,425	146	862	41'
31	Johnstown, Pa.	1,340	172	977	191
32	Duluth-Superior, Minn-Wis.	1,104	151	813	140
33	Miami, Fla.	1,092	129	607	350
34	Seattle-Everett, Wash.	1,066	147	369	550
35	Binghamton, N. Y.-Pa.	1,001	136	558	317
36	Anabeim-Santa Tna-Garden Grove, Calif.	895	62	354	479
37	Gary-Hammond-East Chicago, Ind.	868	49	479	340
38	Milwaukee, Wis.	868	101	359	403
39	Lorain-Elyria, Ohio	838	77	372	389
40	St. Louis, Mo.-Ill.	784	123	431	230
41	Denver, Colo.	757	95	344	318
42	Phoenix, Ariz.	722	50	348	324
43	Reading, Pa.	716	119	466	49
44	San Diego, Calif.	712	88	267	357
45	Springfield-Chicopee-Holyoke, Mass.-Conn.	663	53	399	211
46	San Jose, Calif.	649	38	269	342
47	Ft. Lauderdale-Hollywood, Fla.	609	11	280	318
48	Portland, Oreg.-Wash.	575	64	216	295
49	Toledo, Ohio-Mich.	570	111	275	184
50	Tampa-St. Petersburg, Fla.	563	30	304	228
51	Flint, Mich.	502	39	252	211
52	Houston, Tex.	469	48	230	191
53	San Bernadino-Riverside-Ontario, Calif.	448	22	218	208
54	Sacramento, Calif.	430	23	250	157
55	Erie, Pa.	416	56	283	77
56	Columbus, Ohio	373	59	201	113
57	Harrisburg, Pa.	353	76	200	77
58	Canton, Ohio	278	26	134	118
59	Lansing, Mich.	274	42	167	65
60	Omaha, Nebr.-Ia.	262	14	67	181
61	Tuscon, Ariz.	246	15	143	88
62	Tacoma, Wash.	241	34	162	45
63	Grand Rapids, Mich.	229	17	149	63
64	Kansas City, Mo.-Kans.	212	28	110	74
65	Dayton, Ohio	209	47	100	62
66	Oklahoma City, Okla.	200	13	85	102
67	Dallas, Tex.	198	35	102	61
68	Fort Wayne, Ind.	189	0	69	8
69	West Palm Beach, Fla.	159	16	74	69
70	Fresno, Calif.	155	17	72	66
71	Madison, Wis.	[illegible]	9	0	146
72	Santa Barbara, Calif.	155	6	69	80
73	South Bend, Ind.	154	21	74	59
74	Lancaster, Pa.	147	6	113	28
75	New Orleans, La.	146	21	43	82
76	Orlando, Fla.	139	5	96	38
77	Rockford, Ill.	139	0	22	117
78	Norfolk-Porstmouth, Va.	138	41	76	21
79	Indianapolis, Ind.	129	27	61	41
80	Richmond, Va.	127	14	30	74
81	Salt Lake City, Utah	126	30	45	51
82	Oxnard-Ventura, Calif.	122	0	82	40
83	Spokane, Wash.	121	18	23	80
84	Honolulu, Hawaii	120	26	34	60
85	Jacksonville, Fla.	115	25	56	34
86	Las Vegas, Nev.	102	12	53	37
87	Worceter, Mass.	102	7	52	43
88	Albuquerpue, N. M.	101	20	47	34
89	York, Pa.	101	6	54	7
90	Cincinati, Ohio-Ky.-Ind.	98	20	48	30
91	Tulsa, Okla.	90	14	38	38
92	Newport News-Hampton, Va.	78	15	43	20
93	Louisville, Ky.-Ind.	72	3	30	39
94	Atlanta, Ga.	68	14	39	15
95	Greensboro-Winston-Salem-High Point, N. C.	61	7	21	33
96	Stockton, Calif.	61	0	34	27
97	Salinas-Monterey, Calif.	59	26	15	18
98	Davenport-Rock Island-Moline, Ia.-Ill.	52	0	43	9
99	El Paso, Tex.	52	14	32	6
100	Bakersfield, Calif.	47	0	33	14
101	Charleston, S. C.	45	17	15	13
102	Peoria, Ill.	44	8	23	13
103	Little Rock, Ark.	43	6	23	14
104	Memphis, Tenn.-Ark.	41	20	14	7
105	Ft. Worth, Tex.	39	14	32	6
106	Nashville-Davidson, Tnee.	38	7	16	15
107	San Antonia, Tex.	38	7	13	18
108	Austin, Tex.	38	13	10	14
109	Beaumont-Port Arthur-Orange, Tex.	32	7	20	5
110	Des Moines, Ia.	31	0	17	14
111	Charlotte, N. C.	30	7	5	18
112	Huntington-Ashland, W. Va.-Ky.-Ohio	30	12	12	6
113	Wichita, Kans.	23	12	6	5
114	Birmingham, Ala.	22	0	10	12
115	Columbia, S. C.	22	0	8	14
116	Knoxville, Tenn.	21	7	7	7
117	Appleton-Oshkosh, Wis.	19	13	6	0
118	Greenville, S. C.	18	0	0	18
119	Mobile, Ala.	17	0	6	11
120	Augusta, Ga.-S. C.	13	0	13	0
121	Shreveport, La.	12	0	7	5
122	Chattanooga, Tenn.-Ga.	11	0	0	11
123	Jackson, Miss.	5	0	5	0
124	Baton Rouge, La.	0	0	0	0
125	Corpus Christi, Tex.	0	0	0	0

Виснення Рубрик:

(1) — місце в черзі;
(2) — АСМСА:
(3) — число осіб, які подали українську мову за матірню;
(4) — особи, батьки яких народились в ЗСА;
(5) — особи, одне з батьків яких народжене в ЗСА.
(6) — особи, народжені поза ЗСА;

Українці в Канаді в світлі перепису 1971

Для порівняння поміщуємо одночасно статистичні дані про українське поселення в Канаді, опрацьовані на основі даних перепису з 1971 року д-ром Іваном Теслею, який в останніх роках працює над подрібною статистикою українців в Канаді.

ТИМЧАСОВІ ВИСЛІДИ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ В 1971 РОЦІ

в порівнянні з даними за 1961 рік

Провінція	Число осіб укр. походж. в 1961	в 1971 р.	Всього нас. 1961	1971
Ню Фаундленд	141	180	457,853	522,105
Принс Едвард Айленд	66	130	104,629	111,645
Нова Шкотія	1,763	2,315	737,007	788,960
Ню Броунсвик	379	600	597,936	634,555
Квебек	16,588	20,330	5,259,211	6,027,765
Онтаріо	127,911	159,875	6,236,092	7,703,110
Манітоба	105,372	114,415	921,686	988,245
Саскачеван	78,851	85,920	925,181	926,245
Альберта	105,923	135,510	1,331,944	1,627,870
Британська Колюмбія	35,640	60,150	1,629,082	2,184,620
Ю к о н	345	605	14,628	18,390
Північно Західні території	358	630	22,998	34,805
Канада	473,337	580,655	18,238,247	21,568,315
ВЕЛИКІ МІСТА (МЕТРОПОЛІТАЛЬНІ ОКРУГИ)				
Вінніпег	53,918	64,305	475,989	540,260
Торонто	46,650	60,750	1,824,481	2,628,130
Едмонтон	38,164	62,650	337,568	495,915
Ванкувер	18,712	31,125	790,165	1,082,350
Монтреаль	14,519	18,045	2,109,509	2,743,235
Калгари	8,033	15,850	279,062	403,330
Гамільтон	10,931	14,385	395,189	498,510
Сент Кетеринс	4,742	11,580	95,572	303,440
Тандер Бей	9,609	10,885	93,251	112,145
Ріджайна	5,741	8,760	112,141	140,675
Саскатун	9.072	7,200	95,526	126,565
Віндзор	5,508	6,970	193,365	258,655
Содбури	4,942	5,625	110,694	155,465
Оттава — Гул	2 985	5,400	429,750	602,555
Лондон	1,834	3,360	181,283	286,270

ТАБЕЛЯ IV

РОЗМІЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МАТІРНЬОЇ МОВИ ЗА МІСТАМИ В 1970 Р.

(В кількісному порядку)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	New York, N. Y.	19 028	1,013	8,027	9,988	0.24
2	Philadelphia, Pa.	11,646	977	5,045	5,624	0.60
3	Chicago, Ill.	13,238	378	4,602	8,258	0.39
4	Detroit, Mich.	5,944	366	2,109	3,469	0.39
5	Cleveland, Ohio	4,228	180	1,934	2,114	0.56
6	Rochester, N. Y.	3,137	243	1,264	1,630	1.06
7	Pittsburg, Pa.	2,462	279	1,422	761	0.47
8	Los Angeles, Calif.	2,408	145	872	1.391	0.13
9	Buffalo, N. Y.	2,318	146	938	1,234	0.50
10	Jersey City, N. J.	1,714	84	838	792	0.66
11	Minneapolis, Minn.	1.362	91	418	853	0.31
12	Newark, N. J.	1,202	12	554	636	0.31
13	Baltimore, Md.	1,155	71	477	607	0.13
14	Boston, Mass.	823	44	347	432	0.13
15	Akron, Ohio	796	84	436	276	0.29
16	Milwaukee, Wis.	616	83	227	306	0.09
17	Phoenix, Ariz.	562	30	256	276	0.10
18	San Francisco, Calif.	528	23	244	261	0.07
19	Seatle, Wash.	478	31	155	292	0.09
20	Denver, Colo.	389	52	169	168	0.08
21	St. Paul, Minn.	386	27	123	236	0.12
22	San Diego, Calif.	367	56	111	200	0.09
23	Portland, Ore.	309	33	125	151	0.08
24	Columbus, Ohio	292	44	160	88	0.05
25	Miami, Fla.	255	51	95	109	0.08
26	San Jose, Calif.	255	17	109	129	0.06
27	Houston, Tex.	250	42	110	98	0.02
28	St. Louis, Mo.	250	23	113	114	0.04
29	Toledo, Ohio	243	19	106	118	0.06
30	Omaha, Neb.	208	7	52	149	0.06
31	Washington, D. C.	198	35	91	72	0.03
32	Tucson, Ariz.	188	15	99	74	0.07
33	Long Beach, Calif.	186	34	82	70	0.05
34	Oakland, Calif.	140	0	56	84	0.04
35	Dallas, Tex.	136	21	62	53	0.02
36	Sacramento, Calif.	136	4	65	67	0.05
37	Indianapolis, Ind.	115	19	61	35	0.02
38	Jacksonville, Fla.	115	25	56	34	0.02
39	New Orleans, La.	102	14	20	68	0.02
40	Tampa, Fla.	93	8	70	15	0.03
41	Norfolk, Va.	92	34	51	7	0.03
42	Tulsa, Okla.	83	7	38	38	0.03
43	Kansas City, Mo.	63	22	12	29	0.01
44	Louisville, Ky.	55	3	25	27	0.02
45	Oklahoma City, Tkla.	52	0	30	22	0.01
46	Honolulu, Havaii	48	5	14	29	0.01
47	El Paso, Tex.	45	7	32	6	0.01
48	Nashville, Tenn.	38	7	16	16	0.01
49	Austin, Tex.	37	13	10	14	0.01
50	Memphis, Tenn .	35	14	14	7	0.01
51	San Antonia, Tex.	25	0	13	12	0.01
52	Wichita, Kans.	23	12	6	5	0.01
53	Atlanta, Ga.	22	8	14	0	0.01
54	Cincinati, Ohio	18	0	13	5	0.01
55	Birmingham, Ala.	16	0	10	6	0.01
56	Fort Worth, Tex.	8	0	8	0	0.01

Виснення Рубрик:

(1) — місце в черзі:
(2) — місто;
(3) — число осіб, які вважають українську мову за матірню;
(4) — особи, батьки яких народжені в ЗСА;
(5) — особи, одне з батьків яких народжене в ЗСА;
(6) — особи, народжені поза ЗСА;
(7) — колонка (3) у відсотках до всього населення міста.

Михайло Ольшанський переобраний на голову Окружного Комітету УНС

Михайло Ольшанський

В п'ятницю, 22-го березня ц.р., відбулися річні загальні збори відділів УНС Чикаго і околиць. Річні збори відкрив голова Окружного Комітету Михайло Ольшанський вшануванням пам'яті померлих членів Чикагської округи вставанням та хвилинною мовчанкою. Привітавши всіх делегатів, радних та колишніх екзекутивних урядовців (Степана Куропася, Івана Іванчука, Мирона Куропася, Анатолія Дорошенка й Тараса Шпікулу), він збирався далі провадити зборами, як саме в цей час до залі увійшов наш головний предсідник Йосип Лисогір, якого присутні зустріли рясними оплесками. Перед цим кружляли чутки, що И. Лисогір „завис на крилах літака в небесних просторах", що йому, та й решті подорожніх, не дозволяють приземлитись на летовищі О'Гер. Але, нарешті, він з нами, і збори можуть іти своїм порядком.

Збори обрали президію: д-р Роман Смук — голова, Микола Сенчишак — заступник, Василь Іващук — секретар. Згідно з порядком нарад, першим звітував голова управи М. Ольшанський. Це був досить детальний звіт, а тому, щоб заощадити час, протокол минулих зборів не було зачитано повністю, а вибрано спеціяльну комісію, що його уважно перечитала й подала зборам сконденсований зміст.

Фінансовий звіт вітчитав скарбник, інж. В. Бережан.

Від Контрольної комісії звітував Микола Лященко, запевнивши присутніх, що фінансові рекорди є в повнім порядку. Він запропонував уділити абсолюторію уступаючій управі, і збори цей внесок підтримали.

Номінаційна комісія, в складі д-ра Романа Смука, Степана Панькова та Лева Боднара, запропонувала такий список кандидатів до нової управи: Михайло Ольшанський — голова; Роман Смук, Лев Боднар і Галина Олек — заступники; Лев Керечинський — секретар укр. мови; Марія Шпікула — секретарка англ. мови; Володимир Бережан — касир; Михайло Сорока — фінансовий секретар; Степан Паньків — пресовий референт; Володимир Ничай — секретар зв'язків; Павло Питель — референт молоді; Євген Кіналь, Осип Панчишин, Едвік Блідий — культурно-освітні референти. До Контрольної комісії запропоновано Миколу Лященка, Миколу Сенчишака та Петра Хому; до Товариського Суду — Тараса Шпікулу, Мирона Гриневича та Михайла Марчука.

Список був прийнятий одноголосно. До слова запрошено гол. предсідника УНС Йосипа Лисогора, що привітав усіх присутніх та новообрану управу й подав звіт про стан членства УНС, гаряче закликаючи до більш активної кампанії за приєднання нових членів. Саме тепер, перед 28 Конвенцією, що відбудеться в травні місяці в Філядельфії, треба закасати рукави і з повним розмахом взятися до організаційної справи. Для підсилення кампанії запроваджено дуже вигідні бонуси та льотерійні виграші, на що виділено 5,000 долярів. В минулому році хід кампанії за приєднання нових членів, з фінансового боку, був успішний. В організаційній ділянці теж були певні досягнення. УНС досяг 89,000 членства, і є надія, що до часу травневої конвенції членство зросте до 90,000, може й завдяки введенню бонусів, що для наших секретарів є досить добрим стимулом. Проте, треба взяти до уваги, що в таких установах, як Пруденшел або Метрополітен є, за неповними відомостями, понад 90,000 нашого брата, що вкладають грубі мільйони в чужі руки, в той час, як вище названі асекураційні компанії ані цента не дали на українські справи.

Наш новий будинок у Джерзі Сити вже майже викінчений; є ще 8 поверхів до винайму; через інфляцію справа винайму утруднена, але є вигляд на краще.

Далі И. Лисогір висловив спеціяльне признання молодому й надійному членові УНС Павлові Пителю, що зорганізував і успішно провадить новий Відділ УНС.

Ціла Чикаґська округа отримала відзнаку за успішну організаційну працю, що її головний предсідник передав урочисто на руки голови Чикаґської округи Михайла Ольшанського. Колишній голова округи, теперішній головний радний Тарас Шпікула також отримав відзначення. Присутні рясними оплесками поздоровили щасливців з високим і справедливо заслуженим відзначенням. Далі були відзначені окремі організатори й секретарі, що здобули не менше десять нових членів. Вони отримали за свою працю срібні й золоті медалі. В числі таких активістів були І. Іванюк, М. Семків, Г. Олек, М. Ольшанський, Т. Шпікула, С. Оріх, п. Скибіла, С. Лісович, Н. Дорошенко, Р. Припхан, п. Білень. п. Вовчук, Л. Боднар, п. Бортник. По врученні нагород, И. Лисогір щиро всім дякував та запрошував до дальшої співпраці для приєднування нових членів.

Час проходив швидко. На черзі була дискусія про різні проблеми праці в минулому році та пляни на майбутнє. Інж. Лев Боднар, Роман Припхан, Володимир Бережан, Іван Іванюк та А. Ступа брали участь у дискусії. Дискусія виявила бажання, щоб побільшити винагороду за приєднання нових членів. Друга важлива справа — необхідність власної оселі для Чикаґської округи, так званої „Другої Союзівки". Висунено також вимогу приділити певні фонди для округ, хочби по однім долярові за кожного нового члена. Також було вказано, що теперішні квоти є майже неможливі до виконання.

Наприкінці, И. Лисогір давав вичерпні відповіді на порушені питання. Збори закінчено спільною перекускою, за що належиться подяка пані М. Шпікулі та пані Харів.

Степан Паньків
пресовий референт

Відзначення 65-тиліття професора Ю. В. Шевельова

(Закінчення зі стор 5-ої)

усіх присутніх: картину роботи Аркадії Оленської-Петришин.

У мистецькій частині читали свої поезії Богдан Бойчук та Юрій Тарнавський, поети ню-йоркської групи. Молодий пяніст Юрій Фізер виконав дві речі Дебюссі та Шопена. Не можна проминути ще й твору кулінарного мистецтва — чудового торту, що його „виконали" пані Марта Цимбаліста. Співом „многоліття" закінчено офіцуйну програму.

Авторка цих рядків, одна з небагатьох сивоголових у залі, у приватній розмові з ювілятом нагадала йому, що вона, з усіх присутніх, мабуть, знає його найдовше, бо, поступивши 1928 року до Харківського Інституту Народної Освіти (раніше і пізніше — Харківський Університет) бачила його там студентом 2-го курсу. Проф. Шевельов сказав, що тут є ще один „передвоєнний" знайомий — Михайло Воскобійник, що був його студентом у 30-х роках.

Л. Дражевська

Шевченківське свято в Бавнд Бруку

Савт Баунд Брук, — Школа Українознавства при Церкві - Пам'ятнику св. Андрія в Савт Баунд Бруку, а з нею неділю, 24-го березня, роковини народження Тараса Шевченка пописом у залі Православного Осередку.

Щаслива та громода, що має Отця Проторієрея Йосипа Крету, пані Мирославу Павловську і маестра Володимира Юркевича, себто людей талановитих і безмежно відданих ідеї вщіплювання любови до рідної пісні української молоді.

Отець Протоієрей Йосип Крета, член Церковної Ради Митрополії, англомовний секретар Консисторії УПЦеркви в США, член Комісії для Недільних Шкіл, редактор англомовного Українського Православного Слова і диригент церковного хору, є також учителем релігії і співу в Школі Українознавства. Завдяки йому хор старших учнів з належним чуттям і величністю відкрив Свято відспіванням „Заповіту" Тараса Шевченка.

Пані Мирослава Павловська, — це визначний член родини Павловських, з яких усі (чоловік Олег, діти Христина, Тарас і Наталка є активними учасниками організацій, подій, і підприємств в Осередку. Пані Мирослава вчить спів у молодших клясах. Під її керівництвом хор її учнів проспівав „Садок Вишневий".

Маестро Володимир Юркевич, відомий бандурист, несе на собі тяжкий, але шляхетний тягар ведення курсів гри на бандурі в Осередку. З концерту на концерт його курсанти осягають вищий щабель досконалости. На цьому святі „Ансамбль Юних Бандуристів" — учнів Школи Українознавства, які дотепер завжди виступали окремими двома групами, виконав дві пісні, — „Гамалія" на слова Шевченка, і повстанську пісню „Крізь села дорогами", вперше не лише граючи, але і співаючи їх. Заспівував Андрій Павленко. У відсутності маестра Юркевича дириґувала ансамблем пані Лариса Паливода.

Програму свята збагатив гостинним виступом юний бандурист Михайло Стоцький. Він виконав „Вітер віє" і „Виє буря".

Наталка Павленко і Андрій Шевченко, під фортепіяновий супровід Христини Павловської, успішно виконали мелодеклямацію вірша Ліни Костенко „Кобзареві". Молоденькі сестри Леся і Таня Кулішенко милозвучним дуетом проспівали „Реве та стогне". Короткий реферат про Тараса Шевченка виголосила учениця Віра Могила.

Багату програму груповими і індивідуальними деклямаціями доповнили Василь і Ліза Бабанські, Ігор Бистрицький, Меланія і Наталка Грибович, Оксана Грегор, Леся і Таня Кулішенко, Петрусь Павленко, Наталка Паливода, Оля і Михайло Попов, Теся Сергієва, Віктор і Павлик Сизоненки, Ірена Фізер, Юрій Філімончук, Ніла Хейлик, Оля Шевченко і Ліда Яцусь. Деклямації були підготовлені під наглядом директора школи Василя Григоренко і учителів Лідії Григоренко, Віри Кравчук Марії Фізер і Олексія Шевченка. Програмою керував Олексій Шевченко. Коротким словом вітав присутніх директор Василь Григоренко.

Свято закінчено Національним Гимном.

Я. П-да

Д-р Євген Котик восьмий раз...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Євгенія Єнсен, Григорій Бура та Дмитро Вох, переобрано Управу Відділу в повному складі: д-р Євген Котик — голова, Володимир Білик і Василь Жарський—заступники, Франц Колодій — секретар, Степан Микулишин — скарбник, маестро Іван Цьолко — культурно-освітній референт та Евстахій Ясеньовський — пресовий референт і члени Управи: Клявдія Салюк, Ілля Шевчук, Григорій Бура, Юрій Ференцевич, Степан Островський, Микола Петришин, Дмитро Вох, Микола Шеремета, Антін Шубак, Євгенія Єнсен, Петро Левко, Петро Палка і Василь Бойко. Контрольна Комісія: Володимир Карий, Олекса Демченко. Михайло Гайдук. Товариський Суд: Клявдія Салюк інж. Кравчук і ред. Драган

На постійного почесного члена Управи Відділу збори оплевзами обрали сотника Олександра Демченка, вшановуючи його за довголітню віддану працю для громади.

Після деяких запитів і побажань та слова переобраного голови д-ра Євгена Котика, який рівночасно накреслив плян праці, збори закінчено співом „Ще не вмерла".

Д-р Микола М. Аркас закінчив повість про степ

Річмонд, Мейн. — Д-р Микола Миколович Аркас, автор кількох книжок, у тому й поетичного перекладу на сучасну мову „Слово о полку Ігоревім" та перекладу „Іліяди", закінчив свою нову працю — „Повість про наш степ широкодолий", у якій головну увагу присвячено степовій частині України. Рукопис має понад 500 сторінок машинопису. Автор шукає Видавництва, або ж мецената для видання книжки друком.

Д-р Микола М. Аркас є сином автора „Історії України" та опери „Катерина" Миколи Аркаса. Останнім часом родина Аркасів жила в Лонг Айленді, а тепер переїхала у стейт Мейн, поблизу Річмонду.

Ансамблі „Ґомін", „Орлик" та Володимир Луців у Монтреалі

В суботу, 16 березня ц.р. завдяки Організаціям Українського Визвольного Фронту, українська громада в Монтреалі мала незвичайно приємну нагоду вітати мистецькі ансамблі СУВ з Великої Британії — хор „Гомін", танцювальну групу „Орлик" та соліста - бандуриста Володимира Луцева. Цей день на довгий час залишиться в пам'яті, бо він проходив під знаком великого канцерту цих ансамблів.

На початку хочеться хоч коротенько згадати про передконцертову рекляму, яка спочивала в руках маестра Володимира Луцева, при дружній співпраці місцевих ОУВФ, який „блиснув" ще одним талантом — організатора.

Перед початком концерту відчувалося серед присутніх велике душевне напруження, яке на перші акорди старої козацької пісні „Розпрягайте хлопці коні", якою розпочав концерт хор „Гомін", перетворюється в бурю щедрих та невгаваючих оплесків. Співаючи, на сцену входить хор. Слухачі зразу мило вражені балянсом голосів, чудовим піяніссімом, зростаючим крешендом та могутнім форте. Перед нами першорядна мистецька одиниця.

Програму хор починає відомою піснею „Рано-вранці новобранці" — слова Т. Шевченка, музика К. Стеценка. На сцену певним кроком виходить дириґент Ярослав Бабуняк, якого слухачі вітають гучними оплесками. Він швидким рухом руки дає знак і могутні акорди наповняють велику залю. Нюанси доведені до перфекції, велична динаміка та солідне опрацьовання кожної фрази свідчать, що і дириґент і хор віддають цю пісню з повним зрозумінням українських пісенних традицій.

Соліст В. Сверлюк своїм м'яким та повним голосом прекрасно віддає барітонове сольо. Слідує „Концерт 15-ий" Д. Бортнянського. Це перлина нашої церковної музики. Тут хор показує свою клясу, технічно тяжкі фрази леґато виконує без закиду. Хор співає неначе на одній довжелезній фразі та вибухає форте у „І Воскреси, і Воскреси". Солісти голосово цібрані знаменито. Маестро Бабуняк дириґує з великою драматичною напругою, і повністю володіє своїм хором. Злива оплесків працює хор та вітає на сцені Володимира Луцева з бандурою, цього невтомного пропаґатора української пісні та культури у світі. Луців, бандура і „Дума", яку він виконав безконкуренційно, це одна цілість. В його інтерпретації багатий кольорит експресій, та наскрізь переконливе віддання духа козацької думи. Де-не-де чути як хтось на залі хлипає - плаче, а де-хто нишком втирає сльозу. Відтак грімкі оплески виявляють йому вдячність публики. А ось, хоровід у виконанні „Орлика". На сцену немов випливають чарівні дівчата до звуків стилевої української оркестри, яка своєю ніжною грою викликає приємне враження. Дбайлива хореографія, ґраціозність рухів та взагалі дуже добре виконання вказують на високу якість цього танцювального ансамблю. Бурхливі та довгі оплески.

Концерт продовжується. „Гомін" виконує „Ой під гаєм зелененьким" в обр. Ф. Колесси, соліст В. Луців. Його чудова інтерпретація знаменито піддержана хором творить гарне враження. Далі хор співає „Бурлаку" К. Стеценка, „Ставок заснув" Котка - Гордія та невмирущу „Зозулю" Ніщинського, соліст І. Туєшин. В цих піснях „Гомін" виявляє цілу веселку музичних кольоритів та контрастів.

Знову на сцені весняні „Віночки" у виконанні „Орлика". „Віночки" пригадують нам, що крім загально знаних танців є ще великий вибір лагідних і чудових хороводів якими можемо всі гордитись, і які переносять нас у світ клясичної мітології. „Аркан" та „Коломийка" знову ж повертають нас у рідні Карпати. В усіх танках очевидна українська хореографія і чистота стилю. Зокрема „Аркан" виконаний з великою вервою, легкістю та чіткою ритмікою. Гарні і стилеві костюми „Орлика" доповнюють цю гарну картину.

Гуцульську атмосферу продовжує „Гомін" виконанням пісень про Довбуша, Крижанківського- Бабуняка, „Опришки", Козака та улюбленою „Коломийкою" Гнатишина. Кращого виконання не можна собі уявити. Вся романтика Гуцульщини дише з їхнього співу. Тут особливо виявив хор своє вокальне багацтво.

Знову Володимир Луців, цим разом під акомпаньямент Вілліяма Джонса, який до речі знаменито акомпаньює хорові. Він наскрізь музикальний і має велике захоплювання до нашої музики. Чудово виходять „Повернись до мене". Е. Козака та „Чорні брови", Ф. Надененка. Слідує „Гопак". „Орлик" танцює прекрасно, публіка домагається повторення. Треба поґратулювати його керівникам: Марії Бабич і Дмитрові Парадюкові за їхній вклад праці та вміле поєднання козацької бравурности із ніжністю душі української людини в їхніх композиціях.

Ця, направду маніфестація нашої української пісні, танку та музики закінчується трьома піснями у виконанні „Гомону". Тут хочеться згадати, що мило вражає глядача велика кількість молодих облич серед хористів. Це і є запорукою дальшого існування цієї мистецької одиниці. В цій останній частині хор чудово співає „Сонце низенько" — в'язанку народних пісень в музичній обробці Я. Гаврилюка та Я. Бабуняка і мало знану „Чарівницю", муз. М. Степаненка із солістом Володимиром Луцевим.

Великий успіх! Ще раз гучними оплесками монтреальці вітають дириґента Ярослава Бабуняка, який з великою майстерністю дириґує останню пісню „Човник хитається". Ярослав Бабуняк, це дійсно вроджений дириґент. Після пісні „Птичий хор", яку виконав хор на гучні домагання публики, закінчується цей незабутній вечір. Монтреальська громада дякує мистцям. Двоє маленьких діточок ледви виносять великий кошик квітів, як знак признання та вдячности.

Це велике захоплення присутніх, а в багатьох і сльози радости, переконують мене що такі міжконтинентальні зустрічі українців є дуже побажані. Цими зустрічами поновлюємо наші сили до дальшої праці. Вони наповняють нас гордістю, що ми сини й дочки великого народу з цінними культурними надбаннями. Хочу від щирого серця поґратулювати о-тим носіям української культури за їхню велику та важливу працю. Продовжуйте ще довго це діло. Союзові Українців у В. Британії належиться подяка та признання за уможливлення турне цих мистецьких ансамблів та маестра Луцева.

„Ми дуже вдячні вам, наші милі друзі, за подих весняного чару не з Великої Британії, але з рідної нам України. Приїжджайте знову!

Марійка Чолій

Дещо про Сент Пітерсбурґ

Вже третій рік з ряду, в місяцях січні-лютому, перебував я для скріплення здоров'я в Сент Пітерсбурґ, Флорида. Мешкав я звичайно в домі родини Івана і Анни Гузар, які завжди дуже гостинно мене трактували. Сент Пітерсбурґ, є положений над берегами Мексиканської затоки, і тому має все теплий клімат. Пересічна температура від грудня до квітня виносить 75 ступнів. Сент Пітерсбурґ нараховує сьогодні коло 400 тисяч мешканців, а зими є переважно старші віком люди, які поселюються там або на стало, або приїздять із півночі ЗСА та Канади тільки на зимовий сезон, щоби подихати теплим, здоровим повітрям. Сент Пітерсбурґ має широкі вулиці, повні дерев та квітів, має чисте, свіже повітря. Ціни харчів та домів приблизно такі самі, як на півночі ЗСА. Кожного року, щораз то більше прибувають наші українські родини із півночі ЗСА чи Канади до Сент Пітерсбурґ, чи то на постійне поселення чи лише на зиму, так що наша українська громада стало побільшується та буде кожного року рости. Старанням наших перших поселенців, наших старих емігрантів, побудовано в Сент Пітерсбурґу (20 років тому) гарну нашу українську кат. церкву, приходство та церковну залю. Панує переконання, що хто на старші літа поселиться на Флориді, той продовжить собі життя на десять років. Ст. Пітерсбурґ надається дуже для побудовання відпочинкових домів нашими братськими організаціями, для своїх старших членів, долею яких мало-хто турбується. Такі старечі доми мають в Сент Пітерсбурґу поляки, словаки та німці. З признанням треба повітати рішення Екзекутиви УНСоюзу про покликання до життя спеціяльної комісії, яка б зайнялася долею самітних старших віком членів УНСоюзу. Винаймом кімнат, купівлею чи продажем домів займається наш чоловік Bohdan Holowid 7010 — 12th St. N. St. Petersburg, Fla 33702 Tel. 813-522-9393

Заінтересованим в справі поселення в Сент Пітерсбурґу добре є звертатися до бюра Богдана Головіда, а він усім поможе.

о. Роман Ганас

Отець совітник Теофіль Калинич

(До 20-ліття з дня смерти)

Серед ряду основних питань з історії української нації, що чекають на своє дослідження та обєктивне опрацювання, стоїть десь там у довгій черзі питання найновішої історії української церкви. В даному випадку маю на увазі новітню історію Української Католицької Церкви, зокрема багату на події. Її діяльність в часі міжвоєнного періоду, під час Другої світової війни і в повоєнних раках. Правда, о. І. Сохоцький пробував був зробити в цьому напрямі перший початок у своєму досить схематичному та опертому на скупій бібліографії огляді („Що дали Греко-Католицька Церква й духовенство українському народові", Філядельфія, 1951). Одначе поза цією спробою ніхто не наважився глибше застановитись над цією проблемою. Немає в нас ще і пляну порайонового досліду історії УКЦ, біографій душпастирів та оцінки їхньої ролі в розбудові культурно-освітньої праці, національної свідомости, чи навіть економічного життя українського села й міста. Порожні сторінки в найновішій історії нашої Церкви чекають своєї черги на заповнення їх дослідними працями тих жедушпастирів, які силою воєнних подій опинились на скитальщині та опісля у країнах вільного світу. А ця праця, без сумніву, являється не лише невід'ємною, але одною з підставових частин буття цілої української спільноти по цей бік „залізної заслони".

Постать о. сов. Теофіля Калинича, 20-ліття смерти якого відзначуємо в цьому році, являється тут яскравим прикладом. Некрологи, що появились після його смерти в українській пресі, подали цінні матеріяли про працю Покійного на Рідних Землях, зокрема в Перемишлі і в селі Тарнавка, Переворського повіту. Одначе в них дуже мало згадано про його плідну і многогранну діяльність в ЗСА.

Отець Калинич народився 30 січня, 1889 р. у священичій родині в селі Жукотинь. Гурчанського повіту. Правничі студії закінчив він у Львівському університеті 1914 р. богословію у Відні й Перемишлі 1923 р. Крім цього належав він до співтворців української державности 1918-1920-х років, пройшовши довгу дорогу походів УГА від Львова через Київ до „Чотирокутника смерти", як член Пропаґандивного відділу Начальної Команди. Після рукоположення, що його він одержав 18 лютого, 1923 р. з рук сп. Коциловського, рішенням владики став о. Калинич душпастирем катедрального собору й катехитом українських шкіл у Перемишлі — нар. школи ім. Шашкевича й Дівочої гімназії, згодом віце-канцлером перемиської консисторії, займаючись зокрема її правними справами. Без сумніву, в тому часі Покійний був одним з потенційних кандидатів на професора канонічного права перемиської духовної семінарії. Одначе, узгляднюючи непересічний ораторський дар, організаційні здібності дипломатичний хист і прикладний патріотизм Покійного, перемиський владика вибрав для нього одну з найтяжчих місій — оборону українських сіл перед польським денаціоналізаційним наступом, висилаючи його при кінці 1928 року до найдальше на заході Лемківщини положеного села Тарнавка, яке з сусідніми селами Гадлі Шклярські і Відачів творили український острів серед польського моря Переворського повіту. Цій праці присвятив о. Калинич 15 років свого життя, за що місцеве населення наділило його безмежною любовою, вдячністю й відданістю. За цю працю одержав він від церковних властей велике признання та крилошанські відзнаки, що ними наділив його кир Йосафат 28 жовтня, 1935 р., накладаючи опісля на нього дальші трудні обовязки, між ними функції віце-декана лежайського деканату. Знову, тодішній редактор щоденника „Діло", д-р Іван Німчук ще в 1936 році назвав село Тарнавку „Граничним стовпом України", яке з колись спольщеної стало взірцевою українською громадою, даючи цілий ряд своїх вибранців, що служили й віддали своє життя найвищій ідеї України. Очевидно, ця праця о. Калинича була сіллю в оці польських шовіністів, які через весь час організували різні провокації які звичайно потягали за собою судові розправи. А коли це не помогло, тоді після розвалу Польщі в 1939 році польські організовані банди зробили на родину Покійного напад, під час якого скатували його фізично. Ці напади повторювались ще три рази, але кожного разу відбивали їх парафіяни Тарнавки — вихованці о. Калинича, які майже через весь воєнний час стерегли приходство.

Прибувши до ЗСА із своєю родиною (дружиною Іванною і сином-одинаком Любомиром), о. Калинич знову був одним з найкращих кандидатів на професора одної з дух. семінарій, чи учителя котроїсь із цілоденних українських шкіл, або члена співробітника наукового центру (якщо б такий був існував), тим більше, що мав за собою великий педагогічний досвід з Рідних Земель і скитальщини і крім того володів чужими мовами зокрема німецькою, грекою і латиною (не згадуючи польської) та був одним з тих що строго зберігали чистоту українського обряду. Одначе з хвилиною приїзду до цієї країни Покійний, як і багато інших визначних українських душпастирів, був зачислений до „другої кляси" наного священства. Його канонічний ступень був скасований, а його життєву працю на Рідних Землях було сказано йому забути; тут він, як сотрудник мав мати підрядний ограничений обов'язок і ще більше ограничений вплив на громаду і найважніше, він мусів погодитися з тим, що з його думками т довголітнім досвідом ніхто з тодішніх церковних властей не буде числитись.

Парафія церкви св. Константина в Міннеаполісі, до якої о. Калинич був призначений на сотрудника, ще скоріше (десь в другій половині 1940-х років) перейшла була на новий календарний стиль, а крім того, чи може разом з тим, весь богослужебний обряд цієї церкви був просякнутий елементами римо-католицьких практик. Заставши цей стан, Покійний почав під час своїх проповідей в церкві і при різних нагодах дуже приступно і притому строго історично обґрунтовувати та пояснювати питомі риси українського обряду, його красу, символіку та важливість у збереженні і плеканні рідних традицій зокрема тоді, коли в Україні рідна церква, нищена окупантом, знаходиться в підпіллі, а її провід на чолі з Митрополитом Йосифом мучиться в російських тюрмах і концтаборах. Однодумцями о. Калинича була велика частина парафіян, які разом з ним стреміли до відновлення традиційного українського обряду. У звязку з цим під опікою о. Калинича і заходами організацій, зокрема відділів ООЧСУ і СУМА та станиці Пласту й окремих парафіян роблено було заходи, щоб 7 січня, в день Різдва була відправлена в українській кат. церкви Служба Божа в намірені українського народу, про що прихильники цього почину заздалегідь повідомляли громадянство окремими листами та закликами. Так отже рух за збереження чистого українського обряду і традиційного стилю в Українській Католицькій Церкві був розвинений ще в початках 1950-их рр. у міннеапольській громаді, а його духовним батьком був власне о. сов. Калинич.

Для повного насвітлення діяльности Покійного слід згадати, що питання обряду було лише одною з багатьох проблем, що їх він стремів розвязати, а взагальному, і це найголовніше, свою працю віддавав для збереження й поновного культу українськости вцілому і тому ця праця згодом прибрала многогранний характер. Він зорганізував при місцевій парафії суботню школу, в якій разом із своєю дружиною провадив науку до кінця свого життя; був духовним опікуном молодечих організацій СУМА і Пласту, у яких був частим гостем і дорадником. Тут до речі, цікаво відмітити, що Покійний, маючи свій власний погляд на діяльність цих двох організацій, зовсім не вбачав якоїсь різниці між ними, коли йдеться про повновартісне національне виховання української молоді взагалі. За його оригінальним поглядом перед сумівцями і пластунами стоїть одно найважливіше завдання — це ідеально зрозуміти, чому вони мають бути вірними Богові й Україні.

В міру своїх обов'язків Покійний брав посередню й безпосередню участь у праці місцевого Відділу УККА та інших організацій і виступав з доповідями на загально українських імпрезах, зокрема національних святах. З другої сторони, вже в тому часі і тих умовинах своєї праці знаходив тісні звязки і співпрацю з українцями православного віровизнання, особливо з такими визначними достатями, як вже покійні полк. В. Филипович і Д. Янковський, та відбував зустрічі з місцевими православними священиками, з якими в'язала його спільна проблема — праця над збереженням української душі в чужому морю.

Коли ж в укр. кат. парафії почато було акцію за будову власної цілоденної (чотирикласової) школи, було цілком природнім, що о. Калинич разом з частиною громади поставили домагання, щоб ця школа мала український характер. Коли ж це домагання було церковними властями відкинене, тоді роблено усі заходи, щоб хоч навчання релігії та предмети українознавства були забезпечені в українській мові. Одначе й ці заходи не увінчались сподіваним успіхом і на спеціяльну прозьбу в цій справі вища церковна влада відповіла неґативно, мовляв, що наступний священик, який прийде до тієї парафії, може не знати ні слова по українськи. Цю подію Покійний дуже тяжко пережив і в цій душевній боротьбі застала його фізична смерть, що наступила 19 березня, 1954 р. Помер о. Калинич на розрив серця у відносно молодому віці, в 65-му році життя. І так усі його шляхотні пляни працювати для української спільноти, виховати молоде покоління, написати багаті спомини з визвольних змагань і з праці на західньому форпості України остались нездійсненими. Забрав Покійний з собою в могилу і всі свої взнеслі стремління, якими одушевляв і навчав своїх молодих учнів — співробітників, до яких маю велику честь зачислити і себе.

Дмитро Штогрин

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНТІН МЕЛЬНИК,— член УНСоюзу, Відд. ч. 367, основник товариства - Запорізька Січ в Рочестер, Н.Й. помер 5-го лютого 74 р. на 80-ому р. життя. Покійний народився 15-го червня 1893 р. в Госилчина, Калуш, Україна і став членом УНСоюзу 30-го 9. 1913 року. Полишив в смутку дружину Анну, 5 синів: Михайло, Богдан, Іван, Гринько і Стефан, 12 внуків, 6 правнуків і пасерба Теодор, 2 пасербиць Анастазія и Марія, 12 пасербецив внуків. Похорон відбувся на цвинтар Голі Сипилкер - 12-го лютого, 1974 р. в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович

КАТЕРИНА ГРИНЬКІВ — членка УНС, Відд. ч. 466, Т-ва Івана Франка в Брандфорді, Онт. Померла 1-го січня 1974 р. на 82-ому році життя. Покійна народилася в 1892 році в Коваліівка, Україна і стала членкою УНС 31-го грудня 1940 р. Полишила в смутку сина Павла і два внуки. Похорон відбувся на цвинтар св. Йосафата в Брандфорді, Онт.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відд. 466

АННА БАКУМ — членка УН. Союзу, Відд. ч. 489, в Ню Йорку. Померла 26-го листопада 1973 р. на 76-ому році життя. Покійна народилася в 1898 році в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1950 р. Полишила в смутку мужа Дмитра, полковника армії УНР, двох синів: Валентина Володимира, оба викладачі французької мови в американських висших школах, двоє невісток та двох унуків. Похорон відбувся 30-го листопада 1973 р. на цвинтарі Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Микола Шпитко

ГРИГОРІЙ КУЦІНСЬКИЙ член УНСоюзу, Відд. ч. 67, Т-ва Зап. Січ в Ансонія Конн., помер 24-го січня 1974 р. на 81-ому році життя. Покійний народився в 1893 р. в селі Буцнова, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в році 1922. Полишив в смутку сина Мирослава, дві доньки, 8 внуків і 6 правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 23-го січня 1974 р. на цвинтар св. Петра і Павла в Дербі, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Кен'юк

АННА АННУНЦІЯТО - членка УНСоюзу, Відд. ч. 158, Т-ва Богдан Хмельницький в Брукліні. Померла 25. січня 1974 р. на 53-ому році життя. Покійна народилася в 1921 р. в Брукліні, Н.Й. ЗСА. і стала членкою УНСоюзу в 1942 р. Полишила в смутку мужа Тому, сина Тому, 2 дочки: Роксанну і Тересу, брата Михайла. Похорон відбувся 29-го січня 1974 р. на цвинтар Л. І. Національ Сем. в Пінелвни, Ню Йорк.
Вічна Їй Пам'ять!
О. Саноцький

МИХАЙЛО КУЛЬЧИЦЬКИЙ— довголітний член УНСоюзу, Відд. ч. 221, Т-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл. Помер 27-го січня 1974 р. на 77-ому році життя. Покійний народився 11-16-1897 р. в Самоорі, Зах. Україна; коли прибув до Канади й ЗСА., став членом УНС 31 березня 1952 року. Полишив у смутку дружину Марію, сина Любомира і 3 внуків. Похорон відбувся 30. січня 1974 р. на цвинтар Елмвуд Ревер Гров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Тарас Шпікула

РОЗАЛІЯ КЕЛЕР — довголітня членка УНСоюзу, Відд. ч 221, Т-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл., померла 28-го січня 1974 р. на 72-ому році життя. Покійна народилася 23-го листопада 1901 р. в Княздолука село, долинського повіту, Зах. Україна, а прибувши до ЗСА., стала членкою УНСоюзу 31-го грудня 1931 року. Полишила в смутку сина Івана, невістку Ірину та дві внуки. Похорон відбувся 1-го лютого 1974 р. на цвинтар св. Миколая в Чикаго, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Шпікула

МИХАЙЛО СЕРЕДИНСЬКИЙ — член УНС. Відд. 81 св. Петра і Павла в Куртісбей Балтіморе, М.Д. Помер 23-го лютого, 1974 р. на 72 р. життя. Став членом УНС. 1966 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина, доньку, 5 внуків і брата. Похорон відбувся 26-го лютого 1974 р. на цвинтар св. Михаїла, Балтимор, Мериленд.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відд 81

ННА ЗАЙЦОВ — членка УНСоюзу Відд. 309, Т-ва Укр. Клюб. в Сеґінав, Мич. Померла 9-го лютого, 1974, р на 85 р. життя. Стала членкою У.Н.С. в 1929 р. Полишила у смутку 2 синів і дочку, та родину. Похорон відбувся 12 лютого 1974 р. на цвинтар Форест-Лавн в Сеґінав, Мич.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Кобас, секр.

ІВАН МИКУШ — член УНСоюзу, Відд. ч. 183, Т-ва Гет Ів. Мазепи в Детройт; помер наглo 14-го січня 1974 на ..му р. життя. Покійний народився в Підгайцях, Зах. Укр. і став членом УНСоюзу в році 1967. Полишив в смутку дружину Марію, синів Петра і Миколу, доньку Марію і брата на Україні. Похорон відбувся 16-го січня 1974 р. на цвинтар Св'ятої Ядвиги в Дірборн Гайтс, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
Петро Затута

Український Народний Союз
влаштовує

ДЕВ'ЯТІ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.
в СУБОТУ і НЕДІЛЮ
25-го травня 1974 р.
Даблі і сінґлі о год. 1-ій по пол.
26-го травня 1974 р.
год. 1-ша по пол.
Дружинні змагання
Bowling at the Olympic Bowling Hall
1300 Scottsville Rd., ROCHESTER, N.Y.

НАГОРОДИ і
БЕНКЕТ
о год. 7-ій вечора
в UKRAINIAN AMERICAN CLUB
292 Hudson Avenue
Після бенкету —
ЗАБАВА
Оркестра MELODY NIGHTS
Вступ на бенкет і забаву 10.00 дол.
Тільки на забаву — 3.00 дол.
Нагороди будуть роздані під час бенкету.
Промовцями будуть:
ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предс. УНС та дост. суддя
ВОЛТЕР ПЕЛКЕП

ГЕЛЕНА ГАПКОВСЬКА — членка УНСоюзу, Відд. 221 Т-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл. Померла 28-го січня 1974 на 60-ому році життя. Покійна народилася 22-го травня 1913 р. в Новосальдяри село, Полтава, Україна, і прибувши до ЗСА. стала членкою УНСоюзу 30-го лист. 1949 р. Полишила в смутку мужа Івана, двох синів: Анатоля і Івана Бориса, дві доньки: Раїсу і Тамару і три внуки. Похорон відбувся 31-го січня 1974., на цвинтар Елмвуд Рівер Гров, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Шпікула

ВАСИЛЬ МИХАЛЮК — член УНСоюзу, Відд. ч. 266, Т-ва Івана Франка в Амстердам, Н.Й., помер 10-го січня 1974 на 81-ому р. життя. Покійний народився 1894 р. в селі Бужок, білий Камінь, пов. Золочів, і став членом УНСоюзу 1923 р. Полишив у смутку дві дочки і сина: Люба Бурґ Гюстон і Зося Черрі Флошінґ, і також сина Ярослава, Амстердам, 4 внуків. Василь Михалюк був першим із основників 266 Відділу, довголітним секретарем Відділу, делегатом конвенції і добрим організатором. Дуже багато допоміг в прибуттю нової еміграції. Не жалував труду ані грошей збирати на різнородні народні цілі, як для старого краю, так і в Америці. Хох був робочий день, дуже багато союзовців прийшли віддати останню прислугу, відпровадити тіло на цвинтар св. Миколая в Амстердам, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Труфин

КАТЕРИНА МОРОЗ — членка УНС, Відд. ч. 316, Т-ва Укр. Нар. Дім в Рочестері, померла 26-го січня 1974 р. на 81-ому році життя. Покійна родилася 1895, в Серинках Долішних, повіт Рогатин, і стала членкою УНСоюзу в 1939 році. Полишила в смутку сина Мирослава і доньку Анну. Похорон відбувся в Рочестері, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

БОГДАН ПІХ — член УНСоюзу, Відд. ч. 130, Т-ва св. Володимира в Ню Йорку; помер 26-го січня 1974, на 19 році життя. Покійний народився 6-го лютого 1955 р. в Ню Йорку, і став членом УНСоюзу в 1956 р. Полишив у смутку батьків: Василя і Анну Піх, сестру Стефанію, бабцю і тету в Польщі і тету в Україні; приятелів Пласту і Сума, а також цілу громаду Асторії. Похорон відбувся 31 січня 1974, на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.
Замітка: Покійний був синок голови Братства св. Володимира У.Н.С. Від. ч. 130.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

СЕРАФИНКА СТЕЖУК — членка УНСоюзу, Відд. ч. 100 Т-ва Шевченка в Ґари, Інд., померла 10-го січня на 81-ому році життя. Покійна народилася 1893 р. в Зах. Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1923 році. Полишила в смутку 2 синів: Казимира і Івана; дві дочки: Юлію і Софію 9 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 10-го січня 1974 на цвинтар Кальварія в Іст Ґари, Інд.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

МАРІЯ МИТЕЛЬСЬКА - членка УНСоюзу, Відд. ч. 324, Т-ва Мир в Філядельфії. Померла 19-го січня 1974 на 75 році життя. Покійна народилася 1898 р. в селі Вікно пов. Скалат, Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1925 р. Полишила в смутку три доньки і одного сина, 9 внуків і 11 правнуків, а також три сестри в Україні. Похорон відбувся 24-го січня на цвинтар св. Марії Фокс-Чейс в Філядельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

ЄВГЕН БАК — член УНСоюзу, Відд. ч. 336, Т-ва Сокіл в Клівленд, Огайо. Помер 20-го січня 1974 на 57-ому році життя. Покійний народився 14-го березня 1918 в Клівленд Огайо, і став членом УНСоюзу 31-го жовтня 1947. Полишив у смутку дружину Анну, сина, дочку, 2 сестри, Анну і Марію в рідніи краю на Україні. Похорон відбувся 23-го січня 1974 на цвинтар Бруклин Гтс. Семетері в Клівленд, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Григорій Кісіль

ТЕОДОР ОЩИПОК — член УНС, Відд. ч. 102, Т-ва Святого Петра і Павла в Клівленд, Огайо. Помер 27. січня 1974 р. на 82-ому році життя. Покійний народився 14. квітня 1891 р. в Білич, Старий Самбір, Галичина, і став членом УНСоюзу в грудні 1925. Полишив у смутку доньку і 2 внуків. Похорон відбувся 31. січня ц.р. на цвинтарі Бруклин Гтс Семетері в Бруклині, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

АННА ВОЛК — членка УНС, Відд. ч. 85, Т-ва Св. Михаїла в Гейзлетон, Па. Померла 1 січня 1974 р. на 53-ому році життя. Покійна народилася в Гейзлетон, Па., (5.III.1921 р.) і стала членкою УНСоюзу в серпні 1959 р. Полишила в смутку матір, сестер і братів. Похорон відбувся 5. січня 74 на цвинтарі Св. Михаїла в Гейзлетон, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ КОСМИНА — член УНС, Відд. ч. 168, Т-ва Святого Василя в Перт Амбой, Н.Дж. Помер 25. січня 1974 р. на 81-ому р.ж. Покійний народився 17. січня 1893 року в Україні і став членом УНСоюзу в 1934 році. Полишив у смутку синів: Івана, Франка, Юрія і Михайла та братів Романа і Олександра і сестру Софію. Похорон відбувся 28. січня 1974 на Українському цвинтарі в Гопелови, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бабин

РОБЕРТ Д. СИСАК — член УНС, Відд. ч. 255, Т-ва Святого Дмитра в Бетлегем, Па. Помер 28. січня 1974 на 20-му році життя. Покійний народився 28. вересня 1953 року в Бетлегем, Па., і став членом УНСоюзу 31. січня 1972 року. Полишив у смутку батьків. Похорон відбувся 31. січня 74 на цвинтарі Holy Saviour в Бетлегем, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

ЮРІЙ ГОЛУБИЦЬКИЙ — член УНС, Відд. ч.292, Т-ва Св. Івана Хрестителя в Детройт, Міч. Помер 30. грудня 1973 р. на 85-ому році життя. Покійний народився 1888 р. в Україні, і став членом УНС в 1928 р. Полишив у смутку братанків Геральда і Гаррі. Похований на цвинтарі Мт. Лоретта в Лапеер, Мічіґен.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик

ДМИТРО РУДАКЕВИЧ — член УНС, Відд. ч. 147, Т-ва Св. Михаїла в Аллентови, Па. Помер 14. січня 1974 на 85-му році життя. Покійний народився 1888 р. в Чернигові на Україні і став членом УНСоюзу в 1915 році. Полишив у смутку дружину Марію, Волтера, Вілліяма і Руссел і Анну Суґра, як також Юлію Фішль. Похорон відбувся 17. січня 1974 на укр. правосл. кладовищі Св. Марії в Фуллертон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

Різне

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 7099. Но соріґ врятований!

Залишися за деревом, Іто! Якщо ця ліяна урветься, то тобі може грозити смерть!
Він видобувається з болота!
Тоді, неначе величезний корок, що вистрілює з пляшки, Буто звільняється з болота!